

HONVÉD ALTISZTI

FOLYÓIRAT

Tartalom

Moonstar 2023		Németországi képzés a PzH 2000 önjáró lövegre	16
– A tartalékos erő valós katonai tényezőt jelent	3	Altisztavatás 2023	18
Szakmai képzésen		A 2023-as év kiválóan végzett altisztjei	20
az önkéntes katonai szolgálatot vállalók	6	Az út a világbajnokságig	
Riasztani a „készséget”	8	– Egy ejtőernyős versenyző karrierje	22
Harcéri repülésirányító csoportok		A rohamlövészek	25
altisztjei a NATO-ban	10	Vegetáriánusként a Honvédségben	26
Az Anyagellátó Raktárbázis üzemanyagosai		Emlékfutás és főhajtás	27
nemzetközi megmérettetésén	13	Észak és dél,	
Színvonalas képzésen a pápai tűzoltók	14	vagyis a HAF folyamatos mediterrán utazása	28
Nemzetközi biológiai fegyverek		Érdekességek a francia haderő	
és toxikológia alaptanfolyam	15	katonai elismerései kapcsán	29

Tisztelt Olvasók, tisztelt Altisztek!

Zsiros Tamás főtörzsszászlós központparancsnok

Először is hálás vagyok a lehetőségért, hogy felkértek ez szám előszavának megírására, és ezzel megszólíthatom a tisztelt olvasókat.

2023. június 20-án az a megtiszteltetés ért, hogy hivatalosan is átvettem a Magyar Honvédség Altiszt Akadémia, Altisztképző Központ, központparancsnok beosztást. Ez nem kiváltság, hanem komoly felelősség. A beosztást ezen gondolat mentén megfelelő alázattal és elkötelezettséggel, mindemeltt kiemelt felelősségtudattal töltöm be.

Az átadás előkészítése alatt jelentős segítséget és támogatást kaptam Négyesi Tibor főtörzsszászlós korábbi parancsnoktól, akinek ezúton is szeretném megköszönni az együttműködését. A parancsnoki beosztás átvétele során törekedtem egy csapat és egység kialakítására, melyet a két parancsnokhelyettes (Polgár Tibor törzsszászlós és Szopka Mátyás törzsszászlós) maximálisan támogat. A központ személyi állománya sikeresen összekovácsolódott, és az újonnan érkezők is beilleszkedtek, köszönhetően az elmúlt fél év kiképzési és felkészülési időszakának. Elmondhatom, hogy az Altisztképző Központ állománya jelenleg olyan, biztos alapokon álló erős bázisú kötelék, amely képes a 2023–24-es képzési és kiképzési időszak-

ban a feladatok maximális végrehajtására, illetve az előttünk álló kihívások leküzdésére.

A 2023-tól az altisztképzés teljes spektrumában (mind az öt szinten) megvalósuló képzés jelentős kihívásokkal teli feladat, amelyhez elengedhetetlennek tartom az önök szakmai és erkölcsi támogatását. Különösen fontos ez a modern haditechnikai eszközök folyamatos rendszerbe állítása, a harcászati eljárások változása, valamint a kor kihívásaira való reagálás érdekében.

Tisztelt Altisztek!

Önöktől, tőletek azt kérem, hogy támogassátok a központot a sikeres és eredményes altisztképzés megvalósítása érdekében. Azokat pedig, akik hozzánk érkeznek képzésre, kiképzésre, kérem, hogy elhivatottan, elkötelezetten és professzionális hozzáállással vágjanak bele a feladatba, hiszen a kiválóan felkészített, szakmailag kompetens, nyelveket beszélő és fizikailag felkészült altisztek képezik a Magyar Honvédség alapját.

„Erős akarat csak erős hitből fakad!”

Sok sikert és eredményes évet kívánok mindenkinek!

Moonstar 2023

A TARTALÉKOS ERŐ VALÓS KATONAI TÉNYEZŐT JELENT

Szöveg és fotó: Szidor Viktória hadnagy

Fotó: Szidor Viktória hadnagy és Füzes Judit

Az elmúlt években a tartalékos katonák számos alkalommal bizonyították helytállásukat hazai és nemzetközi gyakorlatokon egyaránt. A július 10-től 25-ig tartó **Moonstar 2023** gyakorlaton az MH Területvédelmi Erők Parancsnoksága alárendeltségében álló területvédelmi ezredek tartalékos katonái ismét jelentős létszámmal vettek részt, amihez a helyszínt az MH Bőszörményi Géza Csapatgyakorlótér Parancsnokság táborfalvai kiképzőbázisa biztosította.

Az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred alárendeltségében a Dunától keletre fekvő területvédelmi ezredek (MH 3. Területvédelmi Ezred, illetve MH 4. Területvédelmi Ezred) katonái a lengyel tartalékos erőkkel közösen gyakorlatoztak. A lengyel 11. Területvédelmi Dandár 111. Területvédelmi Zászlóalja egy szakasz erővel vett részt az ideai gyakorlaton. A kiképzések során a raj- és szakaszszintű képességek kialakítása, fejlesztése, illetve a nemzetközi együttműködési képességek fokozása volt

a cél. A magyar–lengyel közös kiképzési foglalkozásokon a tapasztalatcsere és a különböző eljárasmódok megosztása után a gyakorlatban is eredményesen alkalmazták az elsajátított ismereteket.

„A lengyel szakasszal teljes mértékben megtaláltuk a közös hangot. Motiváltak voltak, jó volt velük együtt dolgozni. A különböző mozgásmódok begyakorlása és a fegyverkezelési ismeretek gyakorlatba történő átültetése után többféle lögyakorlatot is végrehajtottak, valamint részt

vettek az éleslövészettel egybekötött harcászati gyakorlaton. Az együttműködés mindenféleképpen eredményes volt, mindkét nemzet katonái sokat tanultak egymástól” – mondta el Bartha Ádám hadnagy, a lengyel szakasz összekötője és kiképzője.

A gyakorlat lehetőséget biztosított arra is, hogy a tartalékos katonák gyakorolják alaprendeltetésükből adódó feladataikat, emellett előre beállított harcászati helyzet alapján komplex feladatokat hajtsanak végre képességeik fejlesztése érdekében. Az éleslövészet mellett a kiképzési foglalkozások között szerepelt egybekötött területvédelem, területzárás-átvizsgálás, támadó és védekező harc helyzetekben való részvétel, harcéri életmentés, valamint betekintést nyerhettek a helység harc mozzanatainak elsajátításába is. A második héten komplex harcászati feladatok begyakorlását hajtották végre szállító helikopterrel,

harci helikopter támogatásával. A gyakorlaton elsajátított tudásukról a katonák július 21-én éleslövészettel egybekötött komplex rajkötélék- és szakaszharcászati ellenőrző foglalkozáson adtak számot, melyet dr. Böröndi Gábor altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnöke is megtekintett. Vantal Zsolt ezredes, az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred parancsnoka magyar és angol nyelven is prezentálta a végrehajtásra kerülő mozzanatokot a résztvevőknek.

A gyakorlatra történő felkészítés az MH 2. TVE vonatkozásában már februárban elkezdődött, összesen négy fázisban, amelyen a 12 modult teljesített tartalékos katonák vettek részt. A felkészítés kiképzési célja a kötelekszíntű harcászati gyakorlattal egybekötött éleslövészet teljesítése volt. Ennek érdekében a végrehajtó állomány nyolc alkalommal vett részt felkészítéseken. A gyakorlati képzés során raj-összekovácsoláson vettek részt, ezenfelül a parancsnoki állomány külön felkészítést is kapott. A *Moonstar 2023* gyakorlaton a manőverszázd 1. szakasza így már egy kötelekszínten kiképzett állomány volt, a 2. szakasz egyénileg felkészített katonákból állt, a 3. szakasz pedig egy lengyel területvédelmi tartalékosokból álló

szakasz volt. Mivel ez utóbbi is egyénileg felkészített katonákból állt, az ő kiképzési céljuk a 2. szakaszéval volt összhangban, amelynek célja a rajszintű összekovácsoltság elérése volt. Az 1. szakasz esetében pedig már a szakaszszintű képességek elérése volt a fókuszban.

A gyakorlat ideje alatt célirányos felkészítésen vettek részt a katonák, amelynek során a parancsokuk szakaszszintű irányítása mellett képesek voltak reagálni a váratlan helyzetekre is. Begyakorolták a szakaszszintű védelem, támadás, leszállás, rajtaütés mozzanatait, valamint a helikopteres ki- és berakást. A zárógyakorlatnak az MH 2. Területvédelmi Ezred katonái által végrehajtott részében két lövészszakasz hajtott végre éleslövészettel egybekötött harcászati mozzanatot harci és szállító helikopterek támogatásával, a lengyel szakasszal együttműködve. A feladatot teljes egészében tartalékos parancsnoki állomány tervezte és vezette. A tartalékos rendszer újjászerveződése óta először vezetett le tartalékos századparancsnok ilyen komplex, éleslövészettel összekötött harcászati mozzanatot.

„A gyakorlat végrehajtása mindenképpen eredményesnek tekinthető, hiszen még több kötelekszámban felkészített katonánk lett, akikre a továbbiakban számítani tudunk” – mondta el Molnár Dénes tartalékos százados, az 1. manőverszázad századparancsnoka.

A tartalékos katonák egyre több feladatban vesznek részt, ezért elengedhetetlen képzettségük fejlesztése, kiképzésük magasabb szintre emelése. A gyakorlatokon való részvételük során, máshol meg nem szerzhető képessége-

ket és életre szóló tapasztalatokat szerezhetnek, emellett a felkészítés nagymértékben hozzájárul a csapatkohézió kialakulásához, erősítéséhez is. A *Moonstar 2023* gyakorlat tábori körülmények között zajlott, így a katonáknak lehetőségük volt megtapasztalni, hogy milyen, amikor nem a megszokott helyen és viszonyok között kell a feladatokat

végrehajtani. Az időjárás is próbára tette a honvédeket, de a nagy meleg ellenére a tartalékos katonák motiváltak, felkészülten álltak a kihívások elé. Az elmúlt két hét során kiképztségükről, rátermettségükről tettek tanúbizonyságot, ezzel is bizonyítva, hogy a tartalékos katonák valódi képességet jelentenek a Magyar Honvédségben. 🇵🇪

Szakmai képzésen az önkéntes katonai szolgálatot vállalók

Hajnal Réger Tibor főtörzsőrmester

Fotók: MH 43. hír. és vt.e. archívum

Mielőtt a Magyar Honvédség Nagysándor József 51. Híradó- és Vezetésbiztosító Dandár megalakult, jogelődje a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred utolsó szakmai kiképzéseinek részét képezte az önkéntes katonai szolgálatot (a továbbiakban ÖKSZ) vállalók szakmai kiképzése. Alakulatunk feladata négy fő kiképzése volt távbeszélő, távirász, illetve rádiókezelői feladatokra 2022. november 14. és december 20. között, öt hét intervallumban. A kiképzendők a Magyar Honvédség 6. Sipos Gyula Területvédelmi Ezred által végrehajtott alapkiképzés után érkeztek meg alakulatunkhoz.

Híradó szakembereink széles körben adták már át a különböző kommunikációs eszközök ismeretanyagát, a képzési formák között volt a légénységi állomány kiképzése, missziós felkészítések végrehajtása, illetve az altisztjelöltek híradó szakmai felkészítése. Az ÖKSZ-t vállalók kiképzése ezektől eltérően elég speciálisnak volt mondható, mert a jelöltek mind más céllal érkeztek a Magyar Honvédségbe. Van, aki egyfajta

előszobának tartja ezt a hivatásos vagy szerződéses katonai szolgálat előtt, vagyis nem ismeri a rendszert, és szeretne saját tapasztalaton nyugvó, hiteles információt kapni arról, milyen is egy magyar katona élete, de van, aki felsőfokú tanulmányaihoz szeretne többletpontokat gyűjteni.

Ezért is fontos kiemelni a képzés két meghatározó oktatóját, akikkel a jelöltek az első naptól kezdve dolgoztak. Vigh Dániel Tibor főtörzsőrmester több külföldi misszióban vállalt már szerepet, Cipruson, Bosznia-Hercegovinában és Koszovóban. Közben jelentős szakmai és általános katonai tapasztalatokat szerzett. Jelenleg az HQ MND-C (Közép-európai Többnemzeti Hadosztály-parancsnokság) kötelékében lát el négyéves szolgálatot. Batári Ádám törzsőrmester volt a kiképzés másik felelőse. Rátermettségét és szakmai hozzáértését hűen jellemzi, hogy törzsőrmesteri rendfokozattal vezénylő altiszti beosztásba nevezték ki előljárói. Mindkét kiképző több éven át vállalt szerepet az egykori „43-as ezred” által meghatározott missziós szakmai felkészítésekben, nemzeti és nemzetközi gyakorlatokon.

Munkájukra a precizitás, a követelménytámasztás és a nagyfokú szakmaiság jellemző. Kijelenthető, hogy az ÖKSZ felkészítési formában kiképzendő állomány a lehető legjobb kezekbe került. Ennek a képzésnek azonban nem feltétlenül csak a szakmai felkészítés a célja. Motivációt is ad azoknak, akik szolgálni szeretnének a Magyar Honvédség kötelékében, a még hezitálóknak utat mutatva, hogy mi is az a nemes cél, amiért érdemes ezt a pályát választani, legyen az bármilyen szakirány, bármely helyőrségben. Segít továbbá a Magyar Honvédséget közelebb

hozni a civil szférához, hiszen a jelöltek tapasztalataikat otthon elmesélve eloszthatják a sorkatonaság időszakából táplálkozó – esetenként negatív – mendemondákat, és egy új, high-tech hadsereg képét továbbítják, vagyis egyfajta toborzói munka is folyik a háttérben.

A kiképzést gondos tervezés előzte meg, majd a felkészítés végén a jelölteknek vizsgabizottság előtt kellett számot adniuk megszerzett tudásukról. El kellett dönteni, hogy a feladat végrehajtására biztosított öt hetet milyen tartalommal töltsék meg, a kiképzők milyen szakmai mélységeket vigyék el a jelöltekre, továbbá az elmélet és a gyakorlat arányát tekintve mi az optimális megoszlás. Ezek mind olyan kardinális kérdések, amelyeket az elején meg kellett határozni a feladat sikeres végrehajtása érdekében. A tervezési munkákat megkönnyítette a tervezők és a kiképzők közötti szoros kapcsolat. Ez évek közös munkája során alakult ki. A bizalom, egymás munkájának elismerése, a kiképzés iránti elkötelezettség az alapja annak az együttműködésnek, melyben a kiképzést végrehajtók harmonikusan szolgálják a közös ügyet az őket támogatókkal, kiszolgálókkal, ezáltal nem kell másra, csak a kiképzési feladatok minél magasabb színvonalon történő végrehajtására koncentrálniuk. Azok a kiképzendők, akik ilyen körülmények között kapják a felkészítést, nem csupán vizsgázni tanulnak meg, de a való életben is megállják a helyüket.

Órarendjük napi hat-nyolc órából állt. A kiképzés csak hétköznapokon folyt, a jelölteknek lehetőségük nyílt a lakatanyai elhelyezésre, de aki meg tudta oldani az utazását, természetesen haza is mehetett. Az étkezést a Magyar Honvédség biztosította. Ebben az öt hétben csak és kizárólag egyetlen feladatra, a tudás elsajátítására kellett összpontosítaniuk.

A jelöltek első napjukon alakulatbemutatáson vettek részt, majd az előírt megelőző oktatásban részesültek. Ezt a híradástechnikai alapismeretek követték. A képzés során rádióforgalmi alapismeretek oktatást kaptak, és megismerték a különböző jelentési formulákat. Utána az információvédelem területének feldolgozása következett, ami a modern, digitális rádióeszközök használatának alapját

képezi. Ezek után egy részvizsga határozta meg azt, hogy kik rendelkeznek olyan mértékű tudással, amivel tovább lehet lépni a rádiókészülékek megismeréséhez. Mindnyájan sikerrel vették az akadályt, így megkezdődhetek a gyakorlatiasabb foglalkozások, elsajátították a gyalogsági rádiók – a Magyar Honvédségben rendszeresített MP-300-as típusú Kongsberg, illetve az AN/PRC 150-C típusú Harris háti rádiók – használatát.

Kezdetben tanteremben, laboratóriumi körülmények között tanultak, majd egyre inkább terepen, éles szituációkat megközelítő helyzetben hajtottak végre szakmai feladatokat. A jelöltek készség szinten programozták, kezelték az eszközöket, hibákat hárítottak el, illetve a kiképzők által generált folyamatos nyomás alatt alkalmazták a különböző segélykérési formulákat, maradéktalanul betartva a rádióforgalmi rendszabályokat.

Rábédtek a híradás jelentőségére, megértették, miért fontos a rádiókészülék alkalmazása a mobiltelefon és az internet világában, a hiteles, gyors és biztonságos információáramlás érdekében. A vizsga előtti utolsó napot konzultáció előzte meg, a jelöltek a képzés bármely eleméről kérdezhettek. Másnap háromtagú bizottság érkezett, akik megbizonyosodtak arról, hogy a kiképzendők elméleti és gyakorlati szinten is megfelelnek a távbeszélő, távírász, illetve rádiókezelői feladatok ellátására. Kiderült továbbá az is, hogy mindannyian a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen képzelik el jövőjüket.

Úgy gondolom, kiképzőként nagyobb sikert nem lehet elérni annál, hogy a kiképzettek a kiképző által bemutatott pályát választják, azt a világot, amibe ő vezette be a gondjaira bízott embereket.

Riasztani a „készültséget”

Bács Attila törzsszászlós

Fotó: Tóth László Róbert főhadnagy, Bács Attila törzsszászlós

A Magyar Honvédség vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár kötelékében szolgáló Rigó József János zászlóst kértem meg, hogy meséljen magáról, katonai pályájáról, beosztásáról, a „készültség” riasztásának folyamatáról, és az altisztek abban betöltött szerepéről.

Zászlós úr, kérlek, mutasd be magad!

– Rigó József János zászlós vagyok, házas, hat gyermek édesapja. A gimnázium elvégzése után 1998-ban jelentkeztem az MH Budapesti Katonai Szakképző Iskola és Kollégiumába, ahol rádiólokátorállomás-üzemeltető honvéd tiszthelyettesként avattak fel. Első beosztásomat a városföldi volt MH 21. Radar Századnál kaptam, és mint a P-13 rádiólokátor-állomás parancsnok szolgáltam. Abban az időszakban átszervezések kezdődtek a Magyar Honvédségnél, aminek következtében 2000 végén megszűnt a beosztásom. Ekkor kerültem át Kecskemétre, az MH Szentgyörgyi Dezső Repülőezredhez. Itt a meteorológiai csoportnál, MRL-5 lokátortechnikai beosztást láttam el 2004 őszéig, majd egy újabb átszervezés keretében kerültem át jelenlegi beosztásomba, aminek az akkori megnevezése Hadműveleti Központ, 1-5 hadműveleti váltás, informatikai beosztott volt. Az elmúlt évtizedek során az alakulat neve, szervezeti felépítése, valamint a beosztásom megnevezése is többször változott, jelenleg az MH vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár, Repülő Harcbiztosító és Üzemeltető Zászlóalj, 1-5 hadműveleti váltás adatfeldolgozó zászlósaként szolgálók.

Jelenlegi beosztásodban milyen feladatokkal kell foglalkoznod?

– Nagyon szerteágazó feladatrendszerünk van. Ez a dandárvezető szolgálata, élén a váltásparancsnokkal, az ő irányításuk mellett dolgozunk, a munkájukat segítjük, vagy akadályoztatásuk esetén bizonyos szinten a helyükre kell tudnunk lépni. Ez azt jelenti, hogy minden már megindult folyamatot ugyanúgy ismernünk kell, illetve tisztában kell lennünk azzal, hogy egyes beérkező feladatot milyen lépés követ. Mi jelentünk szóban/írásban az előjáróknak a repülődandár nevében, MH és NATO szinten is. Ehhez szükségünk van minden információra, amely befolyásolja a fegyveres légvédelmi szolgálat bevetettség állapotát, ideértve az országosan elérhető kutató-mentő szolgálat bevetettségét, tartalék/kitérő repülőterek állapotát,

időjárás-változásokat, futópályák állapotát, technikai/ személyi harcértékeket, és még sorolhatnám. De ez csak egy kis szelet a munkánkból, ugyanis emellett vannak feladataink a kiképzési repülésekkel, a szállító repülőgépekkel, melyekkel kapcsolatban szintén mindig minden információt (például bevetettség állapotot, pillanatnyi tartózkodási helyet, személyzet elérhetőségét stb.) tudnunk kell. Ezek mellett a dandár napi életének működtetésével, alárendelt szolgálattal kapcsolatban is tisztában kell lennünk – és vagyunk is – mindennel. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a repülődandár magasabb beosztású személyeinek tartózkodási helyét. Ismerni kell, illetve tudni kell alkalmazni a dandár harc-készültség-fokozásának, illetve az Ukrajnában kialakult helyzet miatt felállított nemzeti fegyveres készenléti szolgálat riasztásának folyamatát. Folyamatos kétperces készenléten vagyunk, ami azt jelenti, hogy ha az MH/NATO előjáró szolgálat elrendeli a készültség alkalmazását, akkor azt nekünk legkésőbb két perccel belül végre kell hajtanunk.

Saját beosztásunk ellátása mellett, mint minden katonának, nekünk is részt kell vennünk a Magyar Honvédségre háruló egyéb feladatokban. Ilyen volt például a határ menti feladatok ellátása, ahol járőrként, szektorparancsnokként vagy századtörzsből beosztottként láttunk el szolgálatot. 2019-ben a kifutópálya felújítása miatt a készenléten lévő repülőgépek és pilótáik Pápara települtek át, akkor mi is követtük őket, és a Bázisrepülőter Hadműveleti központjában segítettünk be heti váltásban. Említhetem még, hogy Magyarország egyik NATO-vállalásában, a „Baltic Air Policing” feladatban, Litvániában folyamatosan ott voltunk eddig is, és várhatóan a továbbiakban is részt veszünk majd. Kollégáim közül többen jártak missziókban Afganisztánban, Cipruson, Koszovóban is.

Milyen végzettség és kompetenciák kellenek a beosztáshoz?

– Ez egy speciális zászlósi beosztás, ahol nemzeti és NATO minősített rendszerekkel, adatokkal is találkozunk, ezért a betöltéséhez legfontosabb a nemzetbiztonsági ellenőrzésen való megfelelés. Emellett beosztásra alkalmas egészségügyi és pszichikai állapot, kiváló monotóniatűrés, jó problémamegoldó képesség, jó kommunikációs készség, az angol nyelv ismerete, illetve a számítógép használatában való jártasság szükséges.

Egyik feladatokat az, hogy irányítsatok, végigkísérjétek a „készség” alkalmazásának folyamatát. Kérlek, meséld el, hogyan történik ez, és milyen szerepet játszanak ebben az altisztek.

– Igen, ez az egyik fő feladatunk, riasztani a „készséget”. A NATO/nemzeti fegyveres légvédelmi szolgálat a hét minden napján, a nap 24 órájában folyamatosan készenlétben van, ami azt jelenti, hogy egy esetleges riasztás, ami történhet Magyarországon, Szlovénia, Románia és most már Szlovákia légterében is, bajba jutott, rádió-meghibásodott vagy egyéb „problémás” repülőgép, vagy csak egy szimpla gyakorló riasztás esetén, akkor a lehető legrövidebb időn belül fel kell, hogy szálljanak a repülőgépek. Ehhez szükséges a folyamatos figyelmünk, hiszen nincsenek elveszthető percek, azonnal cselekednünk kell. A sikeres végrehajtás érdekében, ha van már valami előzetes információnk arról, hogy riasztás várható, akkor rögtön tájékoztatjuk a pilótákat. Ha van időnk rá, akkor természetesen szólunk a repülőgépeket útba indító repülőműszaki személyzetnek is. Amint megkapjuk a riasztási parancsot, egyikünk „meghúzza a csengőt”, azaz útjára indítja a folyamatot. Ezzel kezdődik minden, megszólal a dandár területén a sziréna, és mindenki tudja, hogy kinek mi a feladata a riasztással kapcsolatban, legyen az pilóta, repülőműszaki, tűzoltó, mentő, toronyirányító, repülésbejelentő vagy meteorológiai asszisztens. Ezt követően az egyik adatfeldolgozó zászlós kiértesíti a repülődandár vezetését, emellett jelenti, hogy riasztás van folyamatban. Párhuzamosan a másik adatfeldolgozó dokumentálja a vett riasztási parancsot, majd értesíti az adott napi tartalék műszaki szolgálatot, akik majd a repülőgépek újra előkészítésében vesznek részt. Amikor a pilóták kiérkeznek a repülőgéphez (ez kb. két perc), azt rádióon jelzik a váltásparancsnoknak, ő adja

ki az indítási parancsot, tájékoztatja a toronyszolgálatot az elrendelt feladatról. Az indítási folyamat végén a pilóták ismét rádióon jelentkeznek a váltásparancsnoknak, aki megadja a riasztási parancsot, majd a toronyfrekvenciára irányítja őket, ahol a felszállási parancsot kapják meg.

A repülőgépek felszállásának tényét a repülésbejelentő szolgálat jelenti nekünk, ezzel párhuzamban megkapjuk a repülőműszakiaktól, hogy melyik hajózó melyik repülőgéppel szállt fel, amit mi továbbjelünk a dandár vezetésének, valamint a MH/NATO előjáróknak. Egy-másfél óra „csend” következik, amíg a gépek a légtérben teljesítik a feladatot. A monitorokon természetesen ekkor is figyelemmel kísérjük őket, mert visszaérkezés előtt 5-10 perccel tájékoztatnunk kell az egészségügyi szolgálatunkat. Ha a repülőgépek leszálltak, a leszállást/végrehajtást újfent jelentsük a dandár vezetésének, MH/NATO előjáróknak. A műszakiak megkezdik a gépek előkészítését, eközben a pilótáktól megkapjuk az adatokat és a készült fényképeket a riasztás után küldendő NATO jelentéshez, amit minősített rendszeren továbbítunk a MH/NATO előjáróknak. Amikor a repülőműszaki kollégák végeznek a repülőgépek előkészítésével, visszakérülünk a normál állapotba. Az állapotváltozásról újra jelentést teszünk, és kezdődik újra a „figyelés”.

Ha valakinek az olvasók közül felkeltette a figyelmét a folyamat, a YouTube videómegosztó portálon megtalálható „A nemzet szárnyai” című, 2013-ban készült rövidfilm, mely pont ezt dolgozta fel. Egy légtérsértő-elfogási gyakorlat látható benne, annak legfőbb szegmenseit bemutatva. Érdekessége többek közt, hogy kollégáim szerepelnek benne, eredeti helyszíneken, szóval kimondottan hiteles alkotáson keresztül kaphat képet az érdeklődő.

Egy személyes kérdéssel zárom beszélgetésünket. Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

– Ez egy alkalmanként 25 órás szolgálat a maga éjszakázásaival, folyamatos megfigyeléssel, leterheltséggel. Ha ezt összevetem azzal a ténnyel, hogy fiatalodni már nem fogok, valószínű, hogy előbb-utóbb szükségszerű lesz váltanom egy normál munkarendű, napi 8 órás beosztásra. De ez egyelőre még nem aktuális, jól bírom, így addig is folyamatosan szeretném bővíteni, illetve szinten tartani a megszerzett tudásomat, amely ebben a folyamatosan változó feladatrendszerben igen komoly kihívás. 🇵🇸

A CCT-k elsődleges feladata a légirohamzónák üzemeltetése

Harctéri repülésirányító csoportok altisztjei a NATO-ban

Soós Lajos főtörzsaszóls

Fotó: MH Kiss József 86. Helikopterandár

Vannak katonai feladatok, amikor elkerülhetetlen, hogy a légi erő repülőeszközeinek a saját bázisaiktól tartósan, távoli, ideiglenesen kialakított repülőterekről kell üzemeltetniük. Ilyenkor légirohamzónákat kell létrehozni, ami egy rendkívül összetett munka, és speciálisan kiképzett katonákat kíván. De kik ők?

ELŐSZÖR IS: MI AZ A LÉGIROHAMZÓNA?

Ez egy gyűjtőfogalom (angolul: Assault Zone – AZ), ami magában foglalja az ejtőernyős ugróterületeket (Drop Zone – DZ), a merevszárnyú le- és felszállóhelyeket (Landing Zone – LZ), a forgószárnyas vagy konvertiplán le- és felszálló zónákat (Helicopter Landing Zone – HLZ) és az előretolt lőszer- és üzemanyag-töltő pontokat (Forward Arming and Refuelling Point – FARP). De ki deríti fel, ki hozza létre és ki üzemelteti ezeket a zónákat?

A válasz a NATO-n belül is nemzetenként eltérő, de alapvetően két elnevezés létezik: a Pathfinder és a Com-

bat Controller. A második világháborúban az angolszász csapatok a légideszant-műveleteik előtt pathfinder alegységeket juttattak ki a feltételezett földterületi helyekre, akik azt rejtetten felmérték, és rádióirányadókat helyeztek ki a fő ejtőernyős és vitorlázórepülő erők számára. A háború után az újjászerveződő nyugat-európai hadseregek átvették az angolszász pathfinder kiképzést és vele a képességet, amire óriási szükségük is volt Afrikában és Ázsiában, hogy fenn tudják tartani katonai jelenlétüket a függetlenedő gyarmataikon. Azokban a közép- és kelet-európai országokban, amelyek a háború után a keleti blokkba tagozódtak be, távoli területek és háborúk hiányában nem alakult ki számottevő, hasonló képesség.

AZ AMERIKAI KÜLÖNVÁLÁS

A második világháború után, 1947-ben az amerikai hadseregből (US Army) kivált és önálló haderőnemmé vált a légierő (US Air Force). Ennek során a légierő pathfinder képessége jelentősen leépült, mert úgy gondolták, hogy ki tudják váltani elektronikai eszközökkel. Ebben az időben a hadsereg pathfinderei gyakorlatilag csak helikopteres műveletekkel foglalkoztak. 1953-ban, miután elfogadták, hogy ehhez mindig is szakképzett emberek kelljenek majd, új megoldás született: a légierő ezen képességű alegységeit átnevezték Combat Control Teamekre (harctéri repülésirányító csoportok), és a leszállóhely felderítési és kijelölési feladatkörön túl komoly szárazföldi harcászati és légiforgalmi irányítói képzést kaptak. Az első CCT taktikáit, eljárásait, állománytábláját és logisztikai követelményeit Alcide „Bull” Benini főtörzsőrmester (USAF MSgt, E-7) szervezte meg.

Az első combat controllerek közül Charles Jones főtörzsőrmester emelkedett ki, aki annyi tapasztalatot szerzett, hogy később felkérték, hogy dolgozza ki az előretolt repülésirányító szabályzatot. (Ekkoriban ezt még FAC – Forward Air Controllernek hívták, később ezt JTAC – Joint Terminal Attack Controllerre változtatták.) 1963-

A D-nyapon az első pathfinderek által használt eszközök a Sainte-Mère-Eglise-i légideszant-múzeumban kiállítva

Dropzone üzemeltetése

ban, az indokínai konfliktus kezdetén vele együtt legalább három altisztet küldtek Laoszba, akik civil ruhában, a hírhedt Air America (az amerikai hírszerzés, a CIA által üzemeltetett légitársaság) repülőgépeinek fedélzetén, Butterfly hívójellel irányítottak közvetlen légitámogatásokat (CAS – Close Air Support). 1966-ban William Momyer dandártábornok felismerte, hogy a közvetlen légitámogatásokat nem tiszték irányítják, ezért elrendelte, hogy ezt a feladatot vadászpilóták vegyék át, bár a feladatot a tapasztalt altisztek is kiválóan megoldották.

Az Egyesült Államok a vietnámi konfliktus óta rengeteg háborúban vett részt, ezekben szinte kivétel nélkül jelen voltak a harctéri repülésirányítók, és a JTAC-ek folyamatos hiánya miatt a közvetlen légitámogatási feladatokból is kivették a részük.

Így megérkezünk a mai, modern amerikai szakmai meghatározásokhoz:

- Amerikai Légierő Harctéri Repülésirányító Csoport (USAF CCT): olyan katonákból áll, akik harctéri repülésirányító minősítéssel rendelkeznek. A harctéri repülésirányítók biztosítják a SOALI (Special Operations Air Land Integration) szakterület gerincét, mégpedig a légiforgalmi irányítói, a légirohamszóna-felderítési és a kommunikációs képességeik által. A harctéri repülésirányítók ki vannak képezve önálló, illetve különleges műveleti erőkként történő feladatvégrehajtásra. Továbbá képesek a légirohamszónában akadályokat eltávolítani, vizuális és rádiófrekvenciás navigációs eszközöket alkalmazni, valamint a zónát és annak forgalmát tartósan üzemeltetni.
- Amerikai Hadsereg Pathfinder tanfolyamon (US Army Pathfinder) végzett személy: légirohamszóna felderítésére, navigációs jelzések és jeladók kihelyezésére, szóbeli, megközelítési navigációra kiképzett személy. Ezenfelül képes dobózónákban a gépek dobási pontját kiszámolni, a dobások érkezési helyét, a kijuttatott

Az amerikai tengerészgyalogság harctéri repülésirányítói

katonák és felszerelés mennyiségét előre meghatározni, illetve helikopter külső függesztményeket összeállítani, ellenőrizni és a helikopterhez csatlakoztatni. A tanfolyamot a hadsereg tartja, de minden haderőnem katonái részt vehetnek rajta.

- Amerikai Hadsereg Légiroham tanfolyamon (US Army Air Assault) végzett személy: helikopteres (és konvertiplán) leszállózárnak felderítésére, kijelölésére, valamint külső függesztmény összeállítására, ellenőrzésére és annak helikopterhez csatolására kiképzett személy. Képes még kötéltechnikával ereszkedni tereptárgyokról és helikopterből. A tanfolyamot a hadsereg tartja, de szintén minden haderőnem katonái részt vehetnek rajta.

A NYUGAT-EURÓPAI ÚTKERESŐK

A második világháborút követően a nyugat-európai haderők újjászervezését az angolszász katonai kultúrájának megfelelően hajtották végre. Mivel ezekben az országokban nem vált külön a CCT, az ezt a feladatkört ellátó személyeket és alegységeket továbbra is pathfindereknek nevezik.

Néhány példa:

- Az Egyesült Királyság hadereje a pathfindereit gyakorlatilag továbbra is mélységi felderítőként alkalmazza, akik képesek légirohamzónák felderítésére és kijelölésére, de az üzemeltetésükre már csak korlátozottan alkalmasak. Kizárólag a 16. légirohamdandárban szolgálnak, hatfős csoportokban.
- A belga királyi haderő pathfindereinek feladatköre gyakorlatilag megegyezik a brittel. Kizárólag a Paracommando ezredben szolgálnak.
- A holland királyi haderő szintén a brit utat követte, de az utóbbi években átszervezték a kiképzésüket, a felszerelésüket és a feladatkörüket, így már sokkal közelebb áll az amerikai CCT felépítéséhez.

A VOLT KELETI BLOKK

Mint már említettük, az egykori Varsói Szerződés országai történelmi okokból (és azok hiányából) fakadóan csak nagyon korlátozottan készültek ilyen feladatra. Bár minden tagállam – így köztük Magyarország és a Magyar Néphadsereg – is gyakorolt kitelepüléseket, ezek nagyrészt ismert, jól előkészített területre történtek, ahol a felderítést, az akadálytávolítást, a kijelölést és a légi-forgalmi irányítást mind-mind külön személy vagy akár külön alegység végezte.

A hidegháború lezárását követően, majd ezen országok egymást követő NATO-csatlakozása során ezt a képességet – leginkább a pénzhány és a haderők leépítése miatt – továbbra sem fejlesztették. A légirohamzónákat a régi szabályzóknak megfelelően a hajózók és ejtőernyősök üzemeltették (a felderítés és a kijelölés az ismert gyakorlóterek miatt gyakran nélkülözhető volt), majd a JTAC-ek fokozatos megjelenésével ők is bekapcsolódtak ezekbe a feladatokba.

Egyedül a lengyel haderőről ismert, hogy az utóbbi években komoly energiát és pénzt fordított arra, hogy US CCT mintára, amerikai kiképzéssel, szabályzókkal és felszereléssel CCT képességet hozzon létre. A volt keleti blokk más országainak haderejében is megindult ez a folyamat, ennek az eredményét a közeljövőben a nyilvánosság is megismerheti.

AZ EGYSÉGESSÉG

Mint látható, nagyon komoly eltérések vannak az országok légirohamzónával foglalkozó katonáinak feladatrendszerében, kiképzésében, felszerelésében. A NATO felismerte ezt a súlyos hiányosságot, és megkezdte az egységesítést. Nagy segítség, hogy ilyen kérdésben már van egy sikeres példa: a JTAC szakterületet több mint egy évtizede sikerült közel teljesen egységesíteni, a szövetségben belül bármelyik JTAC integrálható bármelyik nemzet alegységeibe, és irányíthatja bármelyik nemzet repülőeszközének közvetlen légitámogatását. Így ennek az együttműködésnek a mintájára, valamint az amerikai CCT program alapján a NATO komoly munkába kezdett, hogy egységes NATO CCT programot hozzon létre. 2020-ban publikálták az első ajánlást, ami még nem kötelező követni. A következő években kiderül, hogy sikerül-e egységes programot lefektetni, ez alapján a nemzeteknek a saját programjukat létrehozni, majd akkreditáltatni.

Mint napjainkban látjuk, a nagy konvencionális háborúk kora nem múlt el, ahogy az afrikai és ázsiai kontinensen sem szorult vissza az aszimmetrikus hadviselés. Ezenfelül bármikor előfordulhatnak humanitárius katasztrófák, amiknek a megoldásához légirohamzónákra van szükség. A kiképzett és jól felszerelt harctéri repülésirányító mindhárom környezetben megállja a helyét, és ha kell, „elsőként érkezve, utolsóként távozva” oldja meg a feladatot.

Az Anyagellátó Raktárbázis üzemanyagosai nemzetközi megmérettetésen

Tóth Szilárd zászlós és Solti László zászlós
Fotó: MH ARB

A Magyar Honvédség Anyagellátó Raktárbázis kijelölt állománya 2023. május 28. és június 16. között vett részt a 2012 óta (2020 kivételével) minden évben megrendezett *Safety Fuel* elnevezésű, hajtóanyag-ellátást biztosító gyakorlaton. A lehetőséget a NATO történetének legnagyobb légiereős gyakorlata, az *Air Defender 2023* biztosította. Ez mintegy 250 repülőeszköz mozgósításával történt, amihez 25 ország légierője működött együtt, a gyakorlaton résztvevő állomány létszáma pedig megközelítette a tízezer főt.

Az idei gyakorlat helyszínét a németországi Wunstorf település melletti légbázis biztosította, amely egyébként a német légierő Airbus A400M teherszállító repülőgépeit üzemeltető 62. Légi Szállítószázadának a honi bázisa. Ez a bázis adott otthont az *Air Defender* gyakorlaton résztvevő amerikai, román és német katonai teherszállító gépek számára. Az idei évi gyakorlat ötlete már tavaly szeptemberben, a *SAFU22* során megfogalmazódott, ugyanis a légbázis vezetése már akkor jelezte, hogy az erre tervezett hajtóanyag-felhasználás olyan mértékű, hogy a bázis a saját üzemanyag-ellátó rendszerével biztosítani nem tudja, az ottani hajtóanyag-tároló telep alacsony tárolókapacitása miatt.

A 2022 szeptemberében végrehajtott helyszíni bejárást követően a gyakorlat tervezett repülőpetróleum-igénye alapján a német fél megtervezett egy 2,4 millió literes tárolókapacitású (8 db 300 m³-es elasztikus tartály), két közúti töltővel, két közúti lefejtő ponttal, valamint egyszerre hat tartályvagon lefejtésére is alkalmas vasúti lefejtő ponttal rendelkező tábori hajtóanyag-raktárt. A telepítéshez szükséges eszközöket, anyagokat, műszaki munkákat, erőt a német fél részéről a husumi 164. Különleges Műszaki Ezred csővezetékes százada biztosította. Az előkészületek

folyamán sor került a telepítéshez tervezett eszközök karbantartására, málházására is, amit a Bundeswehr Straelenben lévő raktárbázisán végeztek. Ez a bázis a WARDAM csővezetékelemek és a tábori hajtóanyag-raktározáshoz szükséges eszközök tárolóhelye is. Az előkészítés ezen részébe a MH ARB négyfős szakállománya is bekapcsolódott ez év februárjában, egy hét időtartamban.

Február hónapban három héten át az MH ARB hetényegyházi bázisán 23 fő részvételével alapszintű csővezeték-építő és -üzemeltető képzés, valamint összekovácsolás folyt. Ennek során az újonnan beavogatott állomány elsajátította a csővezeték összeépítéséhez, beüzemeléséhez, működtetéséhez, illetve szétbontásához szükséges alapismereteket.

Az *Air Defender* hajtóanyag-kiszolgálásához szükséges tábori raktár telepítése ez év márciusában kezdődött el. A telepítést, a felépített rendszer öblítését, nyomáspróbáját, valamint a Bulk Fuel Installation (BFI) teljes feltöltését a német fél május végéig végrehajtotta.

Május 28-án az MH ARB-től 11 fő csatlakozott a gyakorlathoz 1125 km-es utazást követően. Mivel a légbázison elhelyezésre nem volt lehetőség, a német és magyar BFI-t üzemeltető állományt egy, a légbázistól 30 km-re álló hannoveri laktanyában helyezték el. A 11 fő összetétele: 1 fő parancsnok, 1 fő parancsnokhelyettes, 1 fő laboráns, 8 fő csővezeték-üzemeltető. Szintén ezen a napon az amerikai fél részéről tízfős alegység érkezett, biztosítani a gyakorlaton résztvevő repülőgépek üzemanyag-kiszolgálását. Ők a helyi német repülőüzemanyag-kiszolgáló alegységgel közösen végezték a gyakorlaton a repülőgépek folyamatos feltöltését. Ehhez az amerikaiak 10 db 22 m³ szállítókapacitású töltőgépjárművet biztosítottak, amihez hozzájött a német fél helyben szolgálatot teljesítő 7 db 35 m³-es töltőjárműve.

A gyakorlat folyamán a résztvevő állományt két részre bontották. Az egyik csoport a vasúti tartályvagonokban beérkező hajtóanyag átvételéért és betárolásáért, míg a másik csoport a közúti szállítójárművekben beszállított hajtóanyagok lefejtéséért, valamint a repülőgéptöltő tartálykocsik feltöltéséért volt a felelős. A BFI a hajtóanyag-kiszolgálást minden nap reggel 7 órától biztosította folyamatosan, igény szerint.

A magyar fél utolsó munkával töltött napja június 15-e volt. Az állomány június 16-án utazott vissza Magyarországra. Az együttműködés a német és a magyar fél között tovább folytatódik. A *Safety Fuel* gyakorlatot a tervek szerint jövőre Magyarországon rendezik meg.

Színvonalas képzésen a pápai tűzoltók

Heim Csaba főtörzsőrmester, Szijjártó Kristóf törzsőrmester
Fotó: Gróf Széchenyi Ödön Tűzoltó Kiképző Akadémia

Az MH 47. Bázisrepülőtér Tűzoltó és ABV szakasz tűzoltói 2022 októberé óta rendszeres résztvevői a debreceni Gróf Széchenyi Ödön Tűzoltó Kiképző Akadémia által szervezett Speciális Repülőtéri Tűzoltó tanfolyamnak.

Zárógyakorlat az Airbus A319 típusú szimulációs repülőgéppel

Az Akadémia 2013-ban kezdte meg működését, de az igazi áttörés 2019-ben következett csak: a repülőtéri tűzoltószolgálat részére egy rendkívül valóságos, légi járműszimulációs eszközökkel ellátott kiképzőpályát alakítottak ki, mely alkalmas a repülőtereken előforduló valamennyi eseménytípus begyakorlására.

Idén márciusban kezdtük meg az egyhetes tanfolyamot három társammal együtt, a képzés helyszíne pedig a debreceni nemzetközi repülőtér volt. Profesionális, minden igényt kielégítő körülmények fogadtak minket. Az Akadémia biztosította a teljes szakfelszerelést, a szállást egy négycsillagos hotelben a város szívében, valamint a transzfert a kiképzőpálya és a szálloda között.

Az első két nap az elméleti oktatásról szólt, alaposan átvettük az elsajátítandó tananyagot. Úgy gondolom, hogy az elméleti ismeretek nagyon fontosak a mi szakmánkban is. Olyan biztos alapot jelentenek, amelyre támaszkodhatunk a gyakorlati végrehajtásban. Alkalmunk volt elmélyedni a jogszabályi háttérben, a repülőtér- és légi jármű ismeretben, de végigmentünk az oltóanyag-használaton és a beavatkozási folyamatokon is.

A képzés harmadik napján elkezdődött a gyakorlati oktatás. Személyre szabottan mindenki megkapta az egyéni szakfelszerelést: bevetési ruhát, védőcsizmát, védőkesztyűt, kámszát, sisakot, légzőkészüléket és légzőárlapot.

Ezután a gyakorlati pálya bemutatása következett, ami már első pillantásra nagyon izgalmasnak tűnt. Rögtön éreztük, hogy életszerű gyakorlatok várnak ránk a legmodernebb szimulációs eszközök használatával. Számomra nagyon érdekes volt a helyszínen látni egy valós nagyságú Airbus A319 típusú szimulációs repülőgépet. Az oktatók négy-, illetve hatfős rajokra osztottak minket, így végeztük a különféle szituációs feladatokat. Egyes gyakorlatokat többször is megismételtünk, hogy a tűzoltók ugyanazt a mozzanatot más beosztásban is végrehajthassák, ezáltal megtapasztalva, hogy milyen beosztottként és milyen parancsnokként abszolválni egy adott feladatot. A szerdai napon alapvetően géptörzsön kívüli gyakorlatokat hajtottunk végre, többek között a hajtóműtűz és a futóműtűz oltását, a géptörzs hűtését, a szárnyon át történő kimenekítést vettük át, de találkoztunk kerozin-aláfolyásos szituációval is. Csütörtökön aztán a géptörzsön belüli gyakorlatok következtek, melyek során magas hőterheléssel, illetve korlátozott látási viszonyokkal kellett megbirkóznunk. Gépátvizsgálás, sugárbeszerelés, oltás, illetve életmentés voltak a fő prioritások, mindezeket életszerű körülmények között teljesítve. A képzés pénteki zárónapján egy komplex feladatsort kellett a rajoknak sikeresen leküzdeniük, ahol az oktatók segítségére már nem számíthattunk, kizárólag a parancsnokok vezették a csapataikat. A zárógyakorlat magába foglalt egy géptörzsön kívüli és egy géptörzsön belüli eseményt, a rajoknak pedig igazi csapatként, teljes összhangban kellett tevékenykedni.

Mentési feladat a szimulációs repülőgép utasteréből

Összegezve nagyon magas színvonalú képzést kaptunk, ahol a mai kor technikai szintjének megfelelő, modern szituációs eszközök és szakfelszerelések álltak rendelkezésre, az oktatók pedig olyan nagy tapasztalattal rendelkező szakemberek voltak, akiktől mindennap tanultunk valami újat. Társaimmal együtt egyértelműen kijelenthetjük, hogy ez a tanfolyam nagyban elősegítette szakmai fejlődésünket, és nemcsak egy képzés, hanem a nehézségek ellenére igazi élmény is volt. 🚒

Nemzetközi biológiai fegyverek és toxikológia alaptanfolyam

Szilágyi Bálint őrmester

Fotó: MH Sodró László 102. Vegyiharc Ezred

Az MH Sodró László 102. Vegyiharc Ezred által hosszú évek alatt kiépített nemzetközi kapcsolatoknak és felkereséseknek köszönhetően a szakmai állományuknak immár számos külföldi tanfolyamon van lehetősége részt venni az ABV (atom, biológiai és vegyi) védelem területén. Egy ilyen alkalmat kihasználva sikerült eljutnia Szilágyi Bálint őrmesternek (aki az ezredhez tartozó Havária Laboratórium Osztály mintavevő csoport főkezelő altisztje) a 2023. március 13–17. között megrendezett „Biological Weapons And Toxicology – Basic Course” nemzetközi tanfolyamra a szerbiai Kruševac CBRN Training Centre-ben.

CÉLKITŰZÉS

A tanfolyam célja, hogy a résztvevő vegyivédelmi főtiszttek, tiszttek, altiszttek és a légénységi állománytagok bővítsék az ismereteiket, illetve gyarapítsák a meglévő tudásukat a biológiai fegyverek, a biológiai harcanyag-mentesítés és a toxikológia témakörében.

ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI ISMERETEK

Az alapkurzust úgy alakították ki, hogy az elején minden szükséges fogalmat előre tisztáztak a jelenlevők előtt. Alapos ismeretekre tettünk szert a toxikológia, a biológiai fegyverek, a mikrobiológia, az epidemiológia és a biológiai harcanyagok elleni védekezés témaköreiből. A szervezők

ezenfelül a Vinca Nukleáris Tudományok Intézetéből hívtak PhD fokozatú kutatókat, akik magas színvonalú előadást tartottak a biológiai kórokozók kimutatásáról és azonosításáról. A biológiai érzékelők kapcsán számos általánosnak mondható tesztet prezentáltak a hallgatóknak, amiket volt szerencsénk élőben is kipróbálni. Ilyenek voltak a fehérje-, a pH- és az ATP-tesztek is, amikkel kimutatták a bioágensek jelenlétét. Az ATP-teszt esetében a pozitív eredmény azt jelzi nekünk, hogy a mintánk biológiai ágenszt tartalmaz és valószínűleg bakteriális eredetű. Az alaptanfolyam kezdetétől az elméleti tudás átadásán túl a gyakorlati tapasztalatokra is nagy hangsúlyt fektettek.

A CBRN Kiképző Központban bemutatták a szerb fél által rendszeresített ABV védőkészletet, melynek elemeivel részletesen megismerkedtünk. Továbbá begyakoroltuk a helyes használatát, aminek jó hasznát vetjük a gyakorlati foglalkozás keretében, az oktatók által megtervezett szcenáriók során. Az egyik feladat alkalmával egy elhagyatottnak látszó biológiai labort kellett kisebb csoportokban felderíteni, ahol is feltételezeten biológiai harcanyagokhoz használt toxinok, patogének előállításának kísérletei folytak.

SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

A jelentkezésemkor elősorban az motivált, hogy megtapasztaljam a nemzetközi tanfolyam során az együttműködést a jelenlévő többi nemzettel. Mivel mindvégig angol nyelven folyt a kommunikáció mind az oktatókkal, mind pedig a jelenlévő nemzetek tagjaival, elmondható, hogy a szaknyelvi készségeim fejlesztésére, gyakorlására is alkalmam adódott. Céljaim közé tartozott természetesen az is, hogy az ABV védelem vonatkozásában bővísem szakmai ismereteimet, tudásomat, és az ott megszerzett tapasztalataimat a jövőben a gyakorlataink során kamatoztathassam. 🇮🇪

Németországi képzés a PzH 2000 önjáró lövegre

2018 év végén nagy meglepetésünkre arról értesültünk, hogy a Zrínyi Haderőfejlesztési Program keretében hazánk a világ egyik legkorszerűbb önjáró lövegének tartott Panzerhaubitze 2000 (PzH 2000) típusot szerzi be. Nagy volt az izgalom, hiszen leszámítva azon kevés „régii” katonákat, akik még a 2SZ1 önjáró löveget üzemeltették, még senki sem szolgált hasonló eszközön.

*Vida Attila tőrm., Polecsák Péter tőrm., Lóczy Ernő tőrm.
Fotó: MH Klapka György 1. Páncélosdandár*

Természetesen azonnal megfogalmazódtak a kérdések: Mikor érkezik? Mikor lesz a képzés? Ki megy a képzésre? Mennyi ideig tart majd? A válaszokra sem kellett sokáig várni. Rövid időn belül kiderült, hogy az eszközök 2022-től érkeznek be, és addigra a tüzéruitegeknél kulcsbeosztásban szolgálóknak már meg kell szerezniük a képzettséget az önjáró löveg üzemeltetéséhez, illetve az erre ráépülő löveg-, szakasz- és ütegparancsnoki végzettséget.

A képzést a német Bundeswehr 131. Tüzérosztályánál tartották. Ehhez mindenekelőtt szükséges volt elvégezni a különböző szintű német nyelvtanfolyamokat. Érdeemes megjegyezni, hogy az altiszteknél a középfok, a tisztai állománynál pedig a felsőfok volt a kitűzött cél. Ez a nyelvi képzés lehetővé tette a Bundeswehr katonáival való együttműködést, valamint a közös munkát és a kapcsolatokat kiépítést. Ezek a kapcsolatokat a mai napig hasznosnak bizonyulnak.

A szükséges képzéseket 2020-ban és 2021-ben Weiden in der Oberpfalzban kaphatta meg a 131. Tüzérosztály 5. üteg kiképzőitől, két váltásban a vitéz Barankay József 1. Önjáró Tüzérosztály, akkori nevén 101. Tüzérosztály kijelölt állománya. Mindkét váltás elsőként a lövegkezelői, később a lövegparancsnoki teendőket sajátította el készségszinten. A közel fél éven át tartó képzés kezdetén az elméleti foglalkozásokon volt a hangsúly, amelyek keretében tanteremi előadásokon keresztül ismerték meg az önjáró tarack harcászati adatait, felépítését, tulajdonságait, biztonságtechnikai rendszabályait, valamint a harcászati eljárásokat.

Később ezeket az ismereteket gyakorlatban is kamatoztathatták. A gyakorlati foglalkozásokat könnyebbé és hatékonyabbá tette az ott található szimulációs rendszer, hiszen olyan technikai akadályokat, olyan önálló lövegparancsnoki döntést igénylő meghibásodásokat tudtak a kiképzők generálni, amelyek az eszköz működtetése során a valóságban előfordulhatnak. A szimulációs rendszerben szerzett tapasztalatokból a tüzér katonák a mai napig profitálnak, hiszen a tatabányai helyőrség szimulációs központjának átadásáig nincs mód komplexebb akadály-

lyokat, meghibásodásokat előidézni, ezáltal a tudást mélyíteni.

A Bundeswehr kiképzői nagy figyelmet fordítottak a lőszeres, valamint a híradó kiképzésre, amelyekhez megint csak elengedhetetlennek bizonyult a német nyelvismeret. A képzés előrehaladtával rendszeressé váltak az elméleti tesztek, amelyek révén a kiképzők megbizonyosodtak a felkészültségről, illetve az esetleges hiányosságokról. Utóbbi esetben nagy figyelemmel és türelemmel korrigálták azokat, vagyis nem engedték, hogy bárki tudásában is fehér folt maradjon.

Magát a képzést a harcászati gyakorlattal egybekötött éleslövészet, valamint a gyakorlati vizsga koronázta meg. A „száraz begyakorlást” a helyőrség mellett található gyakorlótéren szervezték meg, ahol – igaz, akkor még lőszer nélkül, de – meg lehetett tapasztalni a Panzerhaubitze dinamikusságát, hatékonyságát. Emellett a tataiak részt vettek a különböző harcrendi elemek felderítésében, előkészítésében is.

A „száraz begyakorlás” pontos tükörképe volt a harcászati gyakorlattal egybekötött éleslövészetnek, ami Grafenwöhrben került sor, ami Németország egyik legnagyobb gyakorló- és lőtere. Itt a tatai tüzérek megtapasztalták a szélsőséges német időjárást, hiszen néha lábszárig erő sárban kellett a feladatot végrehajtani.

Mondanunk sem kell, hogy mind a tatai tüzérek, mind pedig a PzH 2000-esek sikerrel vettek minden akadályt. Ennek ellenére nem bízták el magukat, hiszen ez a begyakorlás még csak az előszobája volt a valódi megmérettetésnek. Az éleslövészet alatt a tüzér katonák bizonyították felkészültségüket és rátermettségüket a korántsem könnyű megpróbáltatáson, és sikeresen hajtottak végre megosztott, valamint közvetlen irányítású tüzfeladatokat. A visszacsoportosítást követően megkezdődtek a karbantartási, valamint a visszaellenőrzési műveletek, amiből a tataiak szintén bőségesen vették ki a részüket.

A képzés végső számadása a gyakorlati vizsga volt, melyet a weideni szimulációs központban tartottak, ahol a tatai katonáknak az idar-obersteini Tüzériskola oktatógárdája előtt kellett számot adni a megszerzett elméleti, szóbeli és gyakorlati tudásukról. A kiképzendőknek nem kellett sem többet, sem kevesebbet tudnia, mint egy Bundeswehrben szolgáló lövegparancsnoknak, viszont neheztette a vizsgát, hogy a magyar katonáknak mindezt német nyelven kellett prezentálniuk.

A német, valamint a magyar előljárók nagy meglepetésséggel szóltak mind a „diákokról”, mind pedig a képzésről. A sikeres vizsgát követően a tüzérek átvették a képzést tanúsító okiratot, melyet mindenkinek a 131. Tüzérsztyály parancsnoka adott át személyesen. Viccesen megjegyezte, hogy így már mindenki számára tudnak helyet biztosítani a Bundeswehr kötelékében.

A tanfolyam ideje alatt a tüzér katonáknak lehetősége nyílt aktív kapcsolódásra is. Közös kulturális programok színesítették a képzést, szerveztek városnézést Weidenbe, kirándulást a nürnbergi várba és katonáink számtalan más formában is ismerkedhettek a német kultúrával. Emellett kipróbálhatták a helyőrségben található kézi fegyveres szimulációs központot is, de a Bundeswehr által rendszeresített kézi fegyverekkel éleslövészetet is rendeztek, amelyen az elért eredményeik révén a tatai katonák közül többen is kiérdemelték a „Schützenschnur”, ami a Bundeswehr egyik kitüntetése a kiváló lőeredmények elérésért.

A képzés minden szempontból hasznosnak bizonyult, hiszen megalapozta a magyar PzH 2000 önjáró lövegek használatát, továbbá katonáink olyan gyakorlati ismereteket is megszerezhettek, amelyek nincsenek leírva szabályzatokban, de szükségesek az eszköz üzemeltetéséhez. Bizton kijelenthetjük, hogy a képzés hozzájárult az ország védelmi képességének növeléséhez, de nem szabad elfelejteni, hogy a java még csak most jön. A megszerzett ismereteket át kell ültetni a magyar alkalmazási viszonyokra, mindezt át is kell tudni adni a beosztottaknak, és nem utolsósorban a jövő altisztjeinek. Ahogy az Altishti Hitvallás is mondja: „altisztiként hivatásom mestere vagyok”.

Altisztavatás 2023

Soós Lajos főtörzsászlós
Fotó: MH Altiszi Akadémia

A Magyar Honvédség éves szinten is egyik legkiemelkedőbb rendezvénye 2023. július 15-ére esett, amikor 303 frissen végzett őrmester tett ünnepélyes altiszi esküt a Hősök terén, mely az elmúlt évekhez hasonlóan, idén is magasztos történelmi környezetet biztosított a rendezvény végrehajtásához. A térre kiállított modern eszközök, a 21. század kézzelfoghatósága tovább emelte az esemény színvonalát, látványosságát. A felavatott állomány az Acélkocka Altiszképzési Rendszerben szerezte meg az előírt végzettséget, hogy a kor követelményeinek megfelelő képességek birtokában szolgálatba álljon a részükre beosztást biztosító katonai szervezeteknél.

Kollár Pál törzsászlós, a Magyar Honvédség Altiszi Akadémia altisztjének, az altisztavatás narrátorának felvezetése után érkezett a térre a rendezvény előljárója, Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter, aki dr. Böröndi Gábor altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka kíséretében fogadta Bukovinszki Zsolt főtörzsászlós, a Magyar Honvédség Altiszi Akadémia vezénylő zászlósának, az altisztavatás vezénylő parancsnokának jelentését.

„Aki esküt tesz, az önmagát teszi fogadalma mögé fedezetül. Csak akkor esküdjön meg az ember valamire, ha hajlandó az életét is adni érte. Nincs nagyobb kötelezettségvállalás az ember részéről, mint az eskü. Az eskü, amelyet Isten, a hazája és a családja előtt tesz le” – fogalmazott beszédében Magyarország honvédelmi minisztere, majd kiemelte: „Önök egy olyan időben teszik le ezt az esküt, amely még komolyabb súlyt ad vállalásuknak. Ebben a helyzetben olyan határozottságra és elkötelezettségre van szükség, amit békeidőben sem szabad parkolópályára

állítani. Ma állandó készenlétre, éberségre, fegyelmettségre és persze a megfelelő mennyiségű józan észre van szükség, hogy ne hagyjuk felborulni a rendet, és így megőrizzük életünk rendezettségét, a rend által pedig szabadságunkat.”

A rendezvényen Józsa Gergely István őrmester, aki a Magyar Honvédség Kiss József 86. Helikopterandár állományában kezdte meg altiszi pályáját, Kossuth szabályát kapott a Magyar Honvédség vezérkari főnökétől, kiemelkedő teljesítménye elismerésül.

Nyitóbeszédében dr. Böröndi Gábor altábornagy az altiszi szolgálat, a katonai értékek, és a történelmi hagyományok fontosságának adott hangsúlyt: „Néhány perc múlva elhangzik majd az altiszi hitvallás teljes szövege. Itt, együtt hallgathatjuk meg azokat a sorokat, amelyeket a képzésük kezdetén talán még nem értettek, de minden szava értelmet nyert a hónapok folyamán, miközben eggyé váltak vele. Hiszem, hogy nincs méltóbb helyszín az altiszi eskü letételére, mint a Hősök tere,

ahol a magyar történelem szinte megérint bennünket és a részévé válhatunk.”

Befejezésül rávilágított a család, a támogatás fontosságára: „Tisztelt hozzátartozók! Ez a nap egyszeri és megismételhetetlen. Én azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy az a gondoskodás és törődés, egyben büszkeség, ami Önöket most idehozta, hogy szerettük eskütételén részt vegyenek, maradjon meg a mindennapok során! Mert a háterszág szeretete, biztonsága és támogatása, türelme és megértése nélkül nincsen sikeres katona.”

Bogdán Zsolt őrmester, a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár, 32. Testőrezred Lövészászlóalj rajparancsnok-helyettesének tolmácsolásában elhangzott az altiszti hitvallás, majd Degi Tamás őrmester, az MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár altisztiének előmondásával a fiatal őrmesterek altiszti esküt tettek.

A honvédség légierijébe tartozó technikai eszközök áthúzása után Szalay-Bobrovniczky Kristóf szólt az esküt tett állományhoz. Beszédében hangsúlyozta az altisztek által betöltött szerep, az altiszti értékek fontosságát és a mindenkor magyar katona történelmi küldetését a magyarság megmaradásáért folytatott küzdelemben, majd a jutasi altisztektől átvett mottóval zárta mondanóját: „Önök ma esküt tettek a hazánkra, kifejezték a bátor cselekvő tanúságtételét. Ez ma jelentőségtelesebb, nehezebb, embertpróbálóbb feladat, mint nyugodtabb és békésebb időkben. Kísérje Önöket az Altiszti Akadémia és az altisztek jelmondata: Erős hit, erős akarat. Erős akarat csak erős hitből fakad.”

Az altisztavatást követően Szokolai Péter őrmester, az MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár altiszti Kéri Kálmán emlékbajonettet kapott elért eredménye elismeréseként, melyet a Magyar Honvédség vezénylő zászlósa, Kaszab Zoltán főtörzszászlós és Lévai Miklós ny. alezredes adott át neki a Stefánia Palota Honvéd Kulturális Központban tartott állófogadáson.

Az altiszti esküt tett állomány embert próbáló heteket, hónapokat maga mögött hagyva felkészült első altiszti beosztásaik ellátására, szabadságuk letöltése után megkezdtek szolgálatukat. A folyóirat olvasói nevében jó erőt, egészséget, kitartást és katonaszerencsét kívánok nekik, magánéletükhöz pedig sok örömet és boldogságot! 🇵🇪

A 2023-as év kiválóan végzett altisztjei

Soós Lajos főtörzsászlós
Fotó: MH Altishti Akadémia

A 2023-as évben, az altishti alap- és szakmai tanfolyamokon elért tanulmányi eredményeik, illetve előjáró parancsnokaik javaslata alapján két altiszt külön elismerésben részesült. Józsa Gergely István őrmester szálfegyvert, szablyát vehetett át a Honvéd Vezérkar Főnökétől, dr. Böröndi Gábor altábornagtól az ünnepélyes altisztavatáson, míg Szokolai Péter őrmester az altisztavatást követő állófogadáson az MH Vezénylő Zászlósa, Kaszab Zoltán főtörzsászlós és a Honvéd Hagyományörző Egyesület elnöke, Lévai Miklós nyugállományú alezredes révén Kéri Kálmán emlékbajonett elismerésben részesült. Ők voltak vendégeim egy beszélgetésre, hogy megosszák velünk, olvasókkal az érzéseiket, élményeiket.

Tisztelt Fiataltisztek! Az olvasók nevében is gratulálok az általatok elért eredményekhez! Bemelegítő kérdésként kérem, mutakozzatok be!

JGI: Józsa Gergely István őrmester vagyok, az MH Kiss József 86. Helikopterandár Előretolt Repülésirányító Központ előretolt repülésirányító altisztje, 29 éves. A Balatonhoz közeli Enyingen éltem érettségig. Általános iskolás korom óta harcművészetekkel foglalkoztam szabadidőmben. Kyokushin karatéval kezdtem Shiha Kálóczi József vezetésével, majd a Bujinkan Ninjutsu irányzaton folytattam. A Sensei Markos Krisztiántól kapott tudást az altishti tanfolyam alatt is tudtam kamatoztatni. 2021-ben a Milton Friedman Egyetemen közigazdász diplomát szereztem emberi erőforrás menedzsment szakiránnyal. Ezt követően érett meg bennem az elhatározás, hogy nem profittermeléssel akarom tölteni az életemet.

SZP: Szokolai Péter őrmester vagyok, Orosházán születtem 1990-ben. A békéscsabai Trefort Ágoston Mű-

szaki Szakközépiskolában érettségiztem. Tizenhárom éve mondhatom magam hódmezővásárhelyi katonának, jelenleg az MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár 2. lövészzászlóalj 3. század első szakaszánál szolgáljak rajparancsnoki beosztásban. A magánéletben büszke kétgyermekes apuka vagyok.

Mikor és milyen indítatásból csatlakoztatok a Magyar Honvédséghez?

JGI: A diplomaszerezés után hallottam először az Acélkocka Altisztképzési Programról, és úgy gondoltam, most vagy soha. Ismerőseim lévén kapcsolatba kerültem egy toborzó altiszttel, akivel volt lehetőségem nagyon személyes hangnemben, kötetlen módon beszélgetni a témáról, ez sokat segített a döntésem meghozatalában. Úgy gondoltam, a haza védelme igazán nemes hivatás, kompetenciáim sokkal inkább tesznek alkalmassá katonai feladatok ellátására, mint a polgári életben bármely munkakör betöltésére.

SZP: 2009-ben jelentkeztem a békéscsabai toborzó irodában, mert a baráti társaságomban volt egy kiváló hódmezővásárhelyi katona, aki sokat mesélt nekem a szolgálatról, a katonalétről. Ezek a beszélgetések nagyon ösztönzően hatottak rám, így választottam hivatásnak a katonai pályát. 2010. május 18-án vonultam be alapkiképzésre az MH Altiszi Akadémiára, ami akkor 14 hét volt. Augusztus második felében kezdtem meg a szolgálatot „vásárhelyi” katonaként.

Milyen volt a kiképzés, az altiszi felkészítés, hogy éltetek meg az elmúlt hónapokat?

JGI: Érdekes és izgalmas, élményekben gazdag időszakot hagytunk magunk mögött. Köszönhetően harcművész múltamnak a fegyvellemmel sem volt gondom, úgy hiszem, ez is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy teljesítménnyel a kitüntetettek közé kerülhettem.

SZP: A felkészítések nagyon intenzívek voltak, de mivel már 13 éve harcoló beosztásban szolgálok, volt egy erős alaptudásom, aminek birtokában könnyebben hajtottam végre a feladatokat. Számomra újdonság volt a vezetéselmélet, illetve a foglalkozások megtartására történő felkészülés. Az eleje nem volt könnyű, mivel a kisalegységvezetői és az altiszi alaptanfolyamok Szentendrén folytak, így távol voltam a családomtól. Egymást támogatva szerencsére sikerült helytállnom, és bizonyítanom, hogy érdemes vagyok az altiszi szolgálatra.

Mi volt a legnehezebb számotokra az altiszi felkészítés ideje alatt?

JGI: Amikor Szolnokra kerültem az Előretolt Repülésirányító Központhoz. Bár mindenki segítőkészen és barátságosan viselkedett, minden új volt, elkerültem az addig megszokott pesti közegemből, valamint az időközben összekovácsolódott szentendrei szakaszomtól.

SZP: Számomra egyértelműen a gyermekeimtől való távollét, a hétvégi apukaság volt a legnehezebb. A kisfiam 2022 júniusában született, én pedig már szeptemberben megkezdtem a kisalegységvezetői tanfolyamot Szentendrén. A rövid hétvégék utáni elválások bizony nem voltak egyszerűek.

Milyen volt a közösség, sikerült-e barátokra szert tennetek?

JGI: Az alapkiképzés és az altiszi felkészítés szentendrei időszaka során rajunk tagjaival közösségé váltunk, úgy érzem, életünk végéig számíthatunk egymásra. Ez rajparancsnokaink vitathatatlan érdeme, sokat köszönhetünk Sári Dávid törzsörmeister úrnak és Hegyaljai Vivien őrmester asszonynak. Itt ki kell emelnem Márcz István zászlós urat, aki szakaszparancsnokként fáradhatatlanul támogatott, terelgetett ambícióim elérése felé.

SZP: Szerencsére nagyon jó kis társaság gyűlt össze az ország szinte minden szegletéből, mindenki más és más háttérrel érkezett, különféle beosztásokból. Ez

mindhárom, általam teljesített tanfolyamról elmondható. A kiképzés ideje alatt elég jól összekovácsolódtunk, biztos vagyok benne, hogy a jövőben is tartani fogjuk a kapcsolatot.

Milyen érzés volt, hogy ti lettetek a 2023-as év elismerésben részesítettjei a frissen avatott altisztek közül?

JGI: Amikor megtudtam, hogy én kapom a szablyát, először az előttem álló alaki fogások begyakorlására koncentráltam. Úgy éreztem, ha ennyi bizalmat kaptam a kiképzőimtől, nem hozhatok rájuk szégyent. Az avatás után ezt az izgalmat felváltotta a büszkeség és a hála érzése.

SZP: Számomra ez volt eddigi pályafutásom legnagyobb elismerése. Hatalmas megtiszteltetésnek élttem meg, hogy a kiválók közül is a legkiválóbbként végeztem. Ezúton is szeretném megköszönni kiképzőim felkészítését és támogatását, mivel nélkülük ezt nem érhettem volna el.

Melyik volt a legszebb pillanat számotokra az elmúlt hónapok történéseiből?

JGI: Legszebb pillanatot nehéz kiemelni, nem is tudok csak egyet kiválasztani, sok volt még az avatásra való felkészülés hete alatt is. Nagyon jólesett, hogy a bajtársaim még este tízkor is hajlandók voltak velem gyakorolni a szablya átvételét a körletben, és a volt rajparancsnokom a formalításokat sutba vágva utánam kiáltott a Hősök terén, hogy „Büszke vagyok rád Wing Tsun!” (Ez volt a rajban a nevem, mindenkinek volt egy beceneve.) Vagy ahogy a szüleim reagáltak, amikor felolvasták a nevem a Hősök terén, mindre szívesen fogok visszaemlékezni!

SZP: A legszebb pillanat számomra az volt, amikor a Stefánia palotában átvettem Kaszab Zoltán főtörzszászlós úrtól az elismerést. Mivel ezt a törtévénté csak egy altiszt kapja meg, ez nagy büszkeség nekem, az volt az „én pillanatom”, amire majd örömmel fogok visszatekinteni!

Milyen terveitek vannak a következő pár évre?

JGI: A terveim már Szolnokhoz kötnek, minél előbb JTAC (Joint Terminal Attack Controller, előretolt repülésirányító) szeretnék lenni. Az ottani képzésünkre hatalmas energiát fordított az alegység, szeretném ezt azzal meghálálni, hogy minél előbb teljes értékű szolgálat végzésére teszem képessé magam. Az Előretolt Repülésirányítási Központnál amúgy is folyamatos a képzés és a tanulás, így ennek keretein belül szeretnék tovább fejlődni, tengeren túli képzésekre menni, ejtőernyős képességre szert tenni, illetve bármire, ami tovább növeli a harcértékemet, a bevetetőséget.

SZP: Mivel még az altiszi pályafutásom legelején vagyok, az a rövidtávú tervem, hogy a lehető legtöbb képzésre és tanfolyamra eljuthassak, majd azok teljesítése által minél jobban felkészített katonává válhassak, és olyan altisztté képezhessem magam, hogy évtizedek múltán büszkén tekinthessek vissza a pályafutásomra! 🇮🇵

Az út a világbajnokságig

EGY EJTŐERNYŐS VERSENYZŐ KARRIERJE

Deczki István

Fotó: Kovács Illés zls.

Harminc év a Magyar Honvédség szolgálatában mint ejtőernyős versenyző, számos világtropa és világbajnoki dobogós helyezés, de pályafutása csúcsát egyértelműen a csapatban megszerzett világbajnoki aranyérem jelenti. Az idáig vezető út tapasztalatairól, kihívásairól beszélgetett a Kodolányi János Egyetem egyik hallgatója Varga Tamás zászlóssal, aki amellet, hogy az ejtőernyős válogatott meghatározó tagja, katonai feladatait is ugyanolyan odaadással végzi.

Milyen érzésekkel indult az ejtőernyős karriered, és miért éppen ezzel a sporttal kezdted el foglalkozni?

Az én esetemben elég egyszerű az ok: édesapám ejtőernyős válogatott kerettag és függetlenített oktató volt itt, a szolnoki repülőtéren, ahol gyakorlatilag felnőttem. Így szerettem meg a sportot, és alig vártam, hogy betöltssem a tizenhat évet, akkor lehetett ugyanis abban az időben először ugrani. A születésnapom után egy nappal megvalósult az első ugrás.

Nemcsak ejtőernyős válogatott sportoló vagy, hanem mint katona a honvédség tagja is. Ez a két szerepkör hogyan kapcsolódik össze egymással? A sporttevékenységeiden kívül milyen feladatokat látsz még el a katonaságnál?

Elsősorban természetesen katonák vagyunk, és ezen belül van lehetőségünk az ejtőernyőzésre, illetőleg ejtőernyős válogatott kerettagként funkcionálni. Hosszú éveken keresztül ejtőernyős oktatóként dolgoztam, aztán később ez átalakult egy picit, most már nem az oktatással foglalkozom, hanem inkább a kiszolgálás részével. Kitanultam az ejtőernyő-karbantartó szakmát, és jelen pillanatban a magyar honvédségben én vagyok az egyik, aki ejtőernyőket szervizel és tart karban. Emellett az ejtőernyős ugrásoknál segítkezek, kiszolgálók én is, akár oktatóként, akár ugrásvezetőként, így szerves része lehetek az ugrásoknak. De természetesen a kettő összefügg, így mindig is kamatoztattam az ejtőernyős válogatott kerettagságból fakadó tapasztalatokat. Mindenki, aki válogatott kerettag, magas ugrásszámmal és sok tapasztalattal rendelkezik, az oktatásban pedig ezeket tudjuk hasznosítani.

Mint versenyző hogyan jutottál el arra a szintre, hogy világbajnokságon képviselhesd nemzetedet, és ilyen eredményeket érhesd el?

Hosszú út volt. Ahogy már említettem, tizenhat évesen kezdtem az ejtőernyőzést, és már ott magával ragadott. Onnantól kezdve megszállottan kerestem a lehetőséget még civilként is az ejtőernyős ugrásokra, aztán később, ahogy bekerültem a honvédségbe, rögtön válogatott kerettag lettem. Az elmúlt harminc évem ezzel telt: apró sikerekkel, sikertelenségekkel, kitartó munkával. Az ejtőernyőzés éppen olyan áldozatos tevékenység, mint bármelyik élsport. Tehát akkor várhatja az ember az eredményt, ha hajlandó rengeteg energiát és időt befektetni. Rögös az út, aztán ha az ember feladja, mert egy sikertelenebb időszakában úgy gondolja, hogy ez nem neki való, akkor kihullik, de ha kitartóan csinálja, ha mindez összeadódik, és emellé egy kis tehetség is párosul, akkor szerintem nagyjából mindenki lehet akár világbajnok is.

Mennyire számítottak sikerre, amikor 2016-ban elutaztak az oroszországi 40. katonai ejtőernyős világbajnokságra? Azaz arra, hogy csapatban aranyérmet szereznek?

Benne volt már régen a pakliban. Nyilván az ellenfelek is mindig kiválóak, és sok esetben apró dolgokon múlik, hogy mitől lesz egy csapat vagy egy egyén világbajnok. Amikor nagyon egyforma eredménnyel jönnek a versenyzők, akkor ez múlhat egy pillanatnyi mentális előnyön vagy bármi olyasmin, ami ezt felszínre tudja hozni. Összességében régóta esélyes volt az, hogy világbajnokok legyünk. Sokszor ezt megelőzően már szereztünk második és harmadik helyezést, úgyhogy csak idő kérdése volt, hogy egyszer csak beérjen az arany, és 2016-ban ez végre összejött.

Az aranyérmes csapat tagjai Bánszki Tamás százados, Varga Tamás zászlós, Hirschler Gábor zászlós, Gál Szabolcs őrmester és Asztalos István önkéntes műveleti tartalékos zászlós voltak.

Mennyire játszik fontos szerepet a versenyzők teljesítményében a mentális felkészültség?

Azt gondolom, hogy egy ugrás elsősorban fejben játszódik le. Nyilván van egy fizikális része, tehát egy általános állóképesség kell hozzá, ez a koncentráció megőrzéséhez elengedhetetlen. A mi sportágunkban apró dolgokra kell nagyon gyorsan reagálni, és fejben minden pillanatban ott kell lenni. Sok esetben ezen múlik, hogy az utolsó ugrásokon ki tudja azt a maximális teljesítményt hozni, amit esetleg előtte hat-nyolc ugráson keresztül sikerült, és az utolsó ugrásra vagy tudja, vagy nem. Ezen múlik adott esetben egy dobogós vagy éppen az első hely.

Azoknak a kedvéért, akik esetleg nem ismerik ezt a sportot, elmesélnéd, hogy miként értékelik a célbaugrás számot?

A célbaugrás úgy zajlik, hogy van egy csapat- és egyéni értékelés. A csapat egyszerre ugrik ki, és egymást követően érnek földet. Két fajta értékelési rendszer létezik. Egyik, amikor a csapat mind az öt tagjának az eredménye beleszámít az értékelésbe, illetve amikor a legrosszabb eredmény kiesik minden körben. Tíz ugrásból áll egy ilyen verseny, és az ugrások alatt a legkevesebb centimétert elért csapat, illetve egyéni versenyző győzelmeskedik. Úgy kell ezt elképzelni, hogy van egy elektromos érzékelő, ami tizenhat centiméterig mér – mintha egy lölapot látnánk, csak nem látszódnak a koncentrikus körök. A középpont kettő centiméter átmérőjű, ami egy lölapon tízes érték, ez itt célba ugrásnál nulla értéknek számít. A középponttól egy centiméterenként kifele számítva kapja a leérkező ugró az eredményét. Ha tíz ugrásból tízszer a középpontot találja el, akkor az tíz nulla, ha pedig menet közben ugrik egy-két centimétert, akkor ezek így összeadódnak. A végén lesz egy egyéni eredménye, illetve a csapatnak összeadják az egyéni eredményeit, ez adja ki a csapat eredményét. Általában az egyéni eredmények nulla és három centiméter, a csapateredmények pedig legkevesebb tíz és tizenöt centiméter között szoktak lenni.

Mennyire befolyásolnak a szél és a domborzati viszonyok egy ilyen versenyen?

Általában próbálják sík területen megrendezni ezeket az eseményeket, de ez országonként változó lehet. Ma-napság a civil versenyek egyre jobban elmennek olyan irányba, hogy minél extrémebb helyszínen legyen az ugrás. Ha vannak különböző tereptárgyak, fák, bokrok, épületek a szél irányában, akkor szélkeveredést, úgynevezett turbulenciát okoznak. Illetőleg ehhez hozzáadódik, hogy a nyári melegben a különböző felületek másképp melegszenek, és ilyenkor termikus föláramlások keletkeznek. Tehát ha olyan helyszínen ugrik az ember, amit nem ismer, és tele van tűzdelve ilyesfajta nehézségekkel, ő pedig nem edzett ilyen körülmények között, akkor nem tud majd ezekkel mit kezdeni. Bár sok esetben lehet bízni a szerencsefaktorban, az ember vagy megússza a bonyolult időjárást, vagy nem. Nagyon kevés olyan versenyző van a világon, aki minden körülmények között tudja hozni az ideális formát – hát ők a sokszoros világbajnokok.

Azokban az időszakokban, amikor az időjárás nem megfelelő az ejtőernyőzéshez, akkor hogyan tudtok készülni a következő versenyre?

A téli szezon általában tornateremi edzésekből, tulajdonképpen fizikai állapotfenntartásból áll, valamint vannak szimulációs eszközök, amikkel tudjuk szimulálni a leérkezés pillanatát. A célbaugrásnál az a legfontosabb, hogy

az utolsó pár méteren koncentrálni, megfelelő lábtartással ereszkedjünk és érijünk le arra a már említett két centiméter átmérőjű körre. Tehát ilyen szárazföldi szimulációs eszközök használatával, fizikai tréninggel, illetve, ha van lehetőség, akkor a mediterrán térségben lehet folytatni a felkészülést. A nagyobb államok csapatai minden télen különböző mediterrán országokban készülnek a következő szezon versenyére, de ez elsősorban pénz kérdése. Hála Istennek nekünk is volt lehetőségünk már többször ilyen helyekre kijutni, de nyilván kevesebb, mint az említett országok csapatainak.

A jövőben miféle terveid vannak még ebben a sportágban?

Nekem már igazán nagy terveim nincsenek. Nem mondom, hogy mindent sikerült elérnem, mert egyéni világbajnok nem voltam, harmadik helyezés volt a legjobb eredményem. Ezt jó lenne még elérni, és nem is érzem magam esélytelennek. Tény azonban, hogy közel ötvenévesen már nem olyanok a reflexek, mint fiatalabb korban. Az ember egyre nehezebben tudja hozni a korábban megszokott eredményeket, és bár el lehet még kapni úgy a fonalat, hogy összejöjjen, de nagy csodát már nem érdemes várni. Igazából a tisztas tevékenység, a helyállás a célom a következő években, mert már nem gondolom azt, hogy mindenkit le fogok győzni. Majd jönnek a fiatalok, és ők fognak győzedelmeskedni, de azért mi is odatesszük magunkat. |&|

A rohamlövészek

MHBÁ 1. km. dd.
Fotó: B. L. tizedes

Ha azt szeretnénk megtudni, hogy milyen a rohamlövészek élete, akkor Szolnokra, az MH vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Művelési Dandárhoz kell utaznunk.

Szeretnénk egy kis ízelítőt adni abból, hogy mi vonzotta és vonzza a rohamlövészeket és a kiképzendőket ebbe a szűk, elit közösségbe. Ahogy egyikőjük fogalmazott: „Mikor a Black Hawk Downban a rangerek kötélén leereszkesznek az ismeretlenbe, és pillanatok alatt biztosítanak egy tömböt, vagy bármely másik filmben, amikor a gyorsreagálású erőket bevetik, mert ki kell emelni egy lezuhant gép személyzetét, esetleg egy nagykövetséget kiüríteni, na, azok vagyunk mi.” A legtöbben azt látják, hogy gyermekkori álmaik válnak valóra, vagy éppen az önmegvalósítás egyik meghatározó mérföldkövét érik el, és megfoghatatlan büszkeséget éreznek, amiért rohamlövész felvarrót hordanak. Akárhova is mennek, a felvarró helyettük is beszél, szinte be sem kell mutatkozniuk, annyira presztízsértékű.

Mások szerint a rohamlövész lét azt jelenti, hogy képesek a feladatokat sikeresen teljesíteni, még a legnehezebb körülmények között is.

A rohamlövész fogalmát 2004-ben honosították meg a Magyar Honvédségben. Az öthetes kiképzést nem lehet összehasonlítani a kezdeti felkészítéssel, hiszen azóta mind a felszerelés, mind a fegyverzettechnika jelentősen változott. A tanfolyam struktúrája is más, ugyanis a dandárban szolgálókat először háromhetes szakbeosztásra való felkészítésnek vetik alá, amit öthetes harcászati fázis követ. Hogy tiszta képet kapjunk erről a fázisról, azt kell tudni, hogy az öt hét folyamatos kiképzést jelent, beleértve a hétvégéket is. Az egyes beosztások alapján olyan szakmai ismereteket sajátítanak el, mint a parancsnoki,

fégyveres specialista, műszaki, egészségügyi specialista és híradó specialista területek. A képzésre már más alakulatoktól is lehet jelentkezni, bármelyik állománykategóriába.

A kérdésre, hogy mi az, ami egy jó rohamlövészt meghatároz, a beszélgetőtársam válasza rendkívül érdekes: „Az eltökéltség.” Ez azonban nem elég, hiszen mind fizikai, mind mentális felkészültségre is szükségük van, hogy céljukat elérjék. A legfontosabb az, hogy a rohamlövészek harc képessége folyamatosan fenntartható legyen, ennek eredményeképp a csapatuk az ötödik napon is ugyanolyan hatékonyan fog célokat eltalálni, és az erdőből is mindenki visszatér. Ezzel szemben a parancsnoki állománynak még komoly fizikai és mentális kimerültség ellenére is képesnek kell lennie helyes döntéseket hozni.

A rohamlövészek képességeit a földi, légi és vízi kijuttatások lehetősége is szélesíti. Gyorsan és hatékonyan be tudnak avatkozni bárhol a világon, legyen szó városi területekről, nehezen megközelíthető helyszínekről vagy akár vízi területekről, amely kulcsfontosságú a modern háborús környezetben, ahogy az egyik altiszt fogalmazott.

Ahogy más fegyveremek és szakmák esetében, úgy a rohamlövészek is várják az új bajtársakat. Ugyan a kiképzés brutálisan intenzív, folyamatos az izomláz, 110%-on pörögnek, de a nap végén ott az eredmény, illetve a tudat, hogy ők az elit, egy olyan csapat, ahol mindenki félsvakból érti, mit akar a másik, és tudja, hogy a társaira az életét is rábízhatja.

Vegetáriánusként a Honvédségben

Bachmann Róbert törzsszázlós
Fotó: Shutterstock

„A vegetarianizmus a nevéből eredően az a táplálkozási gyakorlat, melynek követője bármilyen állat megölésével elkészített táplálék elfogyasztását elveti.” A vegetáriánusok számára ez életforma, bár vannak, akik csak egy időszakra választják a húsmentes életet, vagy egy adott diéta alkalmazásával próbálják ki ezt a fajta étkezést, hisz a diéták általában húsmentesek, gyümölcsökkel, zöldségekkel tarkítva.

Sok vegetáriánus számára a pozitív egészségügyi hozomány mellett ez a fajta táplálkozási gyakorlat egy olyan eszmerendszer lesz, amibe már nem fér bele az állatoknak okozott szenvedés, vagy az állatok tárgyként való kezelése. Egy idő után pedig már undorodnak a nyers húsoktól is. A vegán mozgalom egyre nagyobb teret hódít a társadalomban, egyre többen választanak növényi alapú étrendet etikai, környezetvédelmi vagy egészségügyi okokból.

A vegetarianizmusnak több formája létezik aszerint, hogy a húson kívül milyen ételek fogyasztását mellőzik. A teljesség igénye nélkül következzen most pár irányzat.

A vegán táplálkozók semmilyen állati eredetű ételt nem fogyasztanak, sem tejterméket, sem tojást, ezzel szemben a nyersevők táborába főtt és sült ételeket nem fogyaszt. A legtöbb követője talán az ovo-lakto vegetáriánus étrendnek van (ide tartozom én is), akiknek az étrendje nem tartalmaz húst, de tojást és tejterméket igen, vagy a lakto-vegetáriánus étrendet választók, akik sem húst, sem szárnyast, sem halat, sem tojást nem fogyasztanak, de egyéb tejterméket igen. Akit kicsit is érdekel ez a téma, és

ki akarja próbálni, hogy milyen is alapjaiban húsmentesen élni, az a flexitariánus étrenddel kezdje a gyakorlatot, ami többnyire vegetáriánus étrenden alapul, bár néha tartalmaz halat, szárnyast.

A hadsereg olyan intézmény, amelynek az emberek nagy és sokszínű csoportját kell ellátnia, ezért itt is felmerülhet a kérdés, hogy vannak-e például vegán lehetőségek, vagy sem. A Magyar Honvédségben az ételek/étlapok összeállítását szigorú szabályzók szerint végzik, s minden esetben főszakácsok, étkezvezetők, egészségügyi szakemberek, dietetikusok és a logisztikai főnökségek képviselőinek bevonásával állítják össze. Az étlapok szerkesztésénél azonban egyelőre még nem szempont a vegetáriánus étrendet követők kiszolgálása. A menü egy hónapra előre állítják össze, és általában a napi két-három főétel mindegyike tartalmaz húst. Az „à la carte” étkezés már valamennyire biztosítja a vegetáriánusok igényeit. Minden esetben tudunk választani többféle sajt közül, megfelelő zöldséget körettel, savanyúságokkal, esetleg tudunk enni túrós, lekváros derelyét stb.

A napi étkezéssel kapcsolatos döntések tehát rendszert nem jelentenek problémát a legtöbb katoná számára, mivel minden bázison sokféle étel áll rendelkezésre, vagy otthonról hozzák magukkal a számukra megfelelőt. Azonban mi a helyzet akkor, ha ezek az emberek távol kerülnek az otthonuktól? Érdemi kérdés lehet, hogy szükséges-e ezzel foglalkozni, vagy továbbra is egyéni feladatkör marad ezen emberek számára a különleges étrendi irányzatuk követése.

A The Vegetarian Resource Group 2009-ben végzett egy közvélemény-kutatást, mely szerint az amerikaiak három százaléka vegetáriánus. Ha ez a katonaságra is igaz, akkor ez azt jelenti, hogy körülbelül 40 000 katonájuk követi a húsmentes életmódot. Ez túl nagy szám ahhoz,

hogy figyelmen kívül hagyják. Mert Napóleon híres mondása szerint „a hadsereg a hasával menetel”, és az ellátmány valóban igen fontos a jó hangulat fenntartásához, de a fizikai erőnlét és a harckészség szempontjából is alapvető. Ráadásul manapság a táplálkozás nagyon fontos téma, mindenkinek megvan a saját véleménye, és érdekes kettősség érződik, amikor a haderőben szolgálók étkeztetése kerül szóba. A finn védelmi miniszter például nemtetszését fejezte ki, amikor a hadsereg új rendelkezése szerint 2019 őszétől hetente kétszer vegetáriánus kosztot kapnak a sorkatonák. „Nincs olyan hadsereg, amely jól tudna harcolni lencselevesrel és karfiolturmixszal a gyomrában” – jelentette ki akkor Jussi Niinistö. Vagyis erős archaizmus és modern szemléletmód küzd itt egymással, de van, ahol az utóbbi győzedelmeskedik. Erre talán a legjobb példája az amerikai hadsereg kutatólaboratóriuma Natickben (U.S. Army Natick Labs). Ennek fő erőssége az érzékszervi elemzés. A szakterület összes vezető szakértője vagy az ő alkalmazásukban áll, vagy meghívott kutatóként dolgozik nekik. A kutatók kilenc high-tech felszereltségű számítógépes kóstolófülkében próbálják kideríteni jóformán az év összes napján, hányféle lehet az étel íze attól függően, hogy sötétben, hamis lejáratú dátum megjelölésével, vagy ha olajzöld műanyag tányér helyett papírtányérból kínálják. A laboratórium, amelyet 40 éve dr. Herbert Meiselman és dr. Armand Cardello vezet, kísérleteivel nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a hadsereg olyan ételeket fejlesszen ki, illetve azokat úgy csomagolja és szervírozza, hogy a katonák minél jobban élvezhessék őket – és mind el is fogyasszák.

Írásom célja a figyelemfelkeltés volt. Vallom, hogy ha nagyobb hangsúlyt fektetünk az egészségtudatos életvitelre, táplálkozásra, ha megismerve önmagunkat, igényeinket változtatunk életvitelünkön, szokásainkon, pozitív irányba fog változni az életminőségünk is. Csak saját példámat említhetem: amióta így étkezem, jobban érzem magam, erősebb vagyok, és nem betegkedem. |

Emlékfutás és főhajtás

2023. július 4-én a Magyar Honvédség vezénylőzászlósi állománya emlékfutással és a néhai Soltész János főtörzszászlós sírjánál történt főhajtással emlékezett meg bajtársáról, aki két évtizeden keresztül volt meghatározó tagja a vezető altiszti karnak.

Soós Lajos főtörzszászlós
Fotó: Dömsödi Richárd ha.

Kaszab Zoltán főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa nyilatkozatában elmondta: „Tudjuk mindannyian, hogy nagyon szeretett futni, ezért emléket szimbolikus, két kilométeres futással őrizzük.” Ezt követően méltatta Soltész János főtörzszászlós altiszti, vezénylőzászlósi pályáját, majd hozzátette: „Nem feledkezhetünk el bajtársainkról, hiszen amíg megemlékezünk, amíg gondolunk rájuk, addig ők köztünk vannak, bennünk élnek tovább.”

A kötelékben végrehajtott emlékfutást követően a vezénylőzászlósok a Béla úti köztemetőben koszorút helyeztek el egykori társuk sírjánál. A sírnál Gervai János főtörzszászlós, az MH Bőszörményi Géza Csapatgyakorlótér Parancsnokság vezénylőzászlósa emlékezett vissza barátjára, a közösen leszolgált évekre, első és utolsó találkozásukra. A személyes hangvétellő, mélyen emberi beszédet követően a koszorú elhelyezésével és a Magyar takarodó hangjaival zárult a megemlékezés. |

Észak és dél, vagyis a HAF folyamatos mediterrán utazása

*Lejegyezte és a felvételeket készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes*

Napjainkban elmondhatjuk, hogy magyar katona több szakterületen is szolgál Olaszországban. NATO-, EU- és kétoldalú megállapodás alapján képviseljük a Magyar Honvédséget ebben a szép mediterrán országban.

Valamivel több, mint száz évvel ezelőtt szintén jelentős létszámban voltunk jelen, azonban a kapcsolatunk eltérő volt a maihoz képest. A Honvéd Altiszti Folyóirat ellátogatott az első világháború egyik meghatározó térségébe, és az egyik elsőként, 1991. november 2-án felavatott, a San Michele del Carso csúcsán álló magyar emlékműnél erről felvételt is készítettünk.

A következő fényképen a szicíliai NATO-légibázison szolgáló Tóth István törzsszázlós tartja kezében a kiadványunkat. István remek magyar katonaként szolgálva elérte, hogy a bázis állományából őt választották ki „az év altisztje” címre. A felvétel már Rómában készült, a Szent Péter téren, amikor a Szent Péter és Szent Pál apostolok emlékezetére minden évben június 29-én bemutatott pápai szentmisére készülődtünk. A bejutáshoz való hosszadalmas sorban állást a Pápai Svájci Gárda együttműködésével rövidítettük le, és az általuk használt felvezetési utakon jutottunk be a Szent Péter-bazilikába. 📸

Érdekességek a francia haderő katonai elismerései kapcsán

Írta és a felvételeket készítette: dr. Murinkó Attila ezredes

Nemzetközi kollégáimmal megállapítottuk, hogy függetlenül attól, hogy kisebb vagy nagyobb haderőben szolgál a katona, a számára adományozott kitüntetések, jelvényeket büszkén viseli mundaóján. Így természetes, hogy a francia katona is megemelkedett érzéssel jár s kel a becsülettel végzett szolgálatának elismeréseként adott medálakkal. A francia haderőben, úgy vélem, különös gondossággal ápolják a hagyományt és adnak teret a tradíciónak. Például olyan gondosan állítják össze a katonai felöltőt, hogy még a gombok kialakításán át is üzenetet találhatunk viselőjének szolgálati helyéről, fegyvernemi kötődéséről.

Az 1. számú felvétel alsó gombján a tüzérezred jelenik meg, ez bizonyos szempontból egy hagyományokat figyelembe vevő fegyvernemi megkülönböztetést jelent. A másik gomb már valójában egy nem hivatalos, szabályzatban központilag nem rögzített változatot jelenít meg. Ugyanis a fegyvernemek, alakulatok számára a tradíció ápolásaként a zubbony felső gombja „szabadon” formálható. Így a szóban forgó (1671-ben alapított) tüzérezred állománya a XIV. Lajos (a Napkirály) címerét a lövészek jelképével kombinálva viseli. Közelebbről megvizsgálva a gomb történetét egy igen pozitív történet kerekedik. Nevezetesen, a tízes évek közepén az új alakulatához megérkező főtiszt hiányolta az ezred tradícióját megjelenítő gombot. Így, összefogva a katonai szervezet rangidős vezető altisztjével kidolgozták a felvételen látható gombformációt. Meglátása szerint a tisztek és altisztek együttműködésének tere tágas, szolgálattal összefüggően széles körben értelmezhető.

Hogyan kerül a puska az ágyú mellé? Jogos a kérdés. Nos, az első tüzérszervezetbe vezényelt tisztek többsége nemesszármazású volt. A harc megvívását szemtől szemben, testközelben tartották méltónak, nem pedig messziről, „gyáván” lövöldözgetve. Ezért a történelmi situációt illusztrálva ezt a gondolatosságot kívánták megjeleníteni: a lövészek küzdelmi szándéka a tüzérfeladat végrehajtásban. A fegyvernemi illusztráción túl a francia haderő összhaderőnemi szimbólumát a 2. számú felvétel szemlélteti. Lesueur ezredes a 28 év szolgálati ideje alatt négy nemzetközi katonai műveletben vett részt, és 15 gondosan elrendezett (nemzeti, NATO-, ENSZ-, illetve perui) kitüntetés ékíti egyenruháját (3. számú felvétel). A záró oldal felvételeihez kapcsolódóan egy párgondolatos kiegészítés. A 4. számú felvételen az ún. Croix du combattant (hadikereszt) látható. Az I. világháborúban való részvétel után adományozott kitüntetést 1930. június 28-án alapították. Érdekessége az éremnek, hogy azóta folyamatosan adományozzák azok számára (tiszt, altiszt és polgári személy), akik nemzetközi katonai műveletekben méltón helytállnak.

Az 5. számú felvételen az 1956. április 11-én alapított **Croix de la Valeur Militaire** (katonai érdemkereszt) látható, amely a modern konfliktusok során hősi cselekedetért polgári és katonai személyi állomány (altisztek is) részére adományozható.

A 6. számú kép a **Médaille d’Outre-Mer** a nemzetközi katonai misszióban való helytállás után kifejezett elismerést szemlélteti. A kitüntetést 1962. június 6-án adták ki, és különböző katonai műveletekben való részvétel alapján adományozható. A szalagsávrá helyezett arany táblácskában (agraphe) a konkrét műveletek nevei olvashatóak, így jelen esetben Közel-Kelet, Elefántcsontpart és a Száhel-öv.

A 7. számú felvételen a **Légion d’Honneur**, a Becsületrend lovagfokozata látható, amely ennek a rövid szemléltetésnek a „csúcsa”. Ez az I. Napóleon által 1802. május 19-én alapított, katonáknak és civileknek adományozható első francia rendjel, ami gyakorlatilag

a legmagasabb állami kitüntetés. Erre az jogosult, aki hősi és példamutató szolgálatot nyújt nemzete érdekében (sic!). Az alapítástól napjainkig közel 1 millió személy számára adományozták már, akik közül vélhetően kb. 93 000 fő még napjainkban is viseli ünnepi megjelenések, rendezvények során. Magyar vonatkozásban érdekesség, hogy az elismertek közé sorolható Türr István altábornagy (a kis magyar Garibaldi), illetve kiemelkedő művészi teljesítményért Liszt Ferenc, Munkácsy Mihály és Székely Bertalan. Az első világháború után elsősorban irodalmi munkásságért, a francia kultúra bemutatásáért (Eckhardt Sándor, Gombocz Zoltán, Gyergyai Albert, Heltai Jenő, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály, Osvát Ernő, Molnár Ferenc) „járt” külföldiek számára az elismerés. A 20. század második felében főként a különböző hullámokban érkező magyar emigránsok soraiból kerültek ki a kitüntetettek (Brasái, Cziffra György, Fejtő Ferenc, Lucien Hervé, André Kertész, Kürti Miklós, Varga Béla, Victor Vasarely), ők többnyire teljes jogú tagjaivá váltak a Rendnek. A civilek mellett, a rendszerváltást követően katonai vonatkozásban is láthatunk elismerésben részesülteket. Ilyen dr. Böröndi Gábor altábornagy, dr. Benkő Tibor vezérezredes, Tömböl László vezérezredes, Dr. Szenes Zoltán

vezérezredes, Fodor Lajos vezérezredes vagy dr. Végh Ferenc vezérezredes.

Az íráshoz szemléltetett kitüntetések alaposabban megnézve megállapítható egy igen lényeges sajátosság: megjelenik rajtuk Eugène Delacroix híres festményén (*A szabadság vezeti a népet*, 1830) is ábrázolt Marianne változatos portréja. Ide kapcsolódik egy újabb érdekesség, nevezetesen az, hogy a francia festő, aki a romantikus festészet egyik legnagyobb alakja mind a kortársak, mind az utókor számára, 1855-ben a párizsi világkiállításon megkapta az előbb ismertetett Becsületrendet. A fiatal hölgy, Marianne valójában a képzelet szüleménye, a művészi szabadság megjelenítése, nincsenek konkrét adatok személyéhez kapcsolódóan. Ami tény, hogy ő a francia forradalom egyik (1880-tól hivatalos) szimbóluma. Napjainkban portréja megjelenik minden egyes városháza falán, az éppen aktuális köztársasági elnök hivatalos fényképe mellett.

A cikk összeállításában francia összekötő kollégám, Alexandre Lesueur ezredes állt készségesen rendelkezésemre. Ő a Saint-Cyr katonai akadémia elvégzését követően tüzérszti képzésben vett részt, és jól ismeri a kiadványunkat, hiszen közreműködésével korábban már jelent meg írás, felvétel. 🇫🇷

MEGJELENT!

A Zrínyi Kiadó gondozásában

A kötet **25% kedvezménnyel** megvásárolható a kiadó **webáruházában** (shop.hmzrinyi.hu), valamint a **Könyv- és térképboltban**.

1024 Budapest, Fillér u. 14.
Nyitvatartás: hétfőtől–péntekig
9.00–16.30-ig

ZRINYI KIADÓ

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal

2023/4. szám

(szeptember)

Kiadja a Honvéd Vezérkar

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzsszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőszászlósa

Tagok:

Bálint Ákos főtörzsszászlós

Bogya Sándor főtörzsszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Soós Lajos főtörzsszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzsszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a HM Zrínyi Geoinformációs és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó vezetője:

Dr. Hajdú Ferenc

Felelős szerkesztő: Havasi Máté

Korrektor: Dr. Szóts Zoltán Oszkár

Tördelő: Tamás László

Grafikai tervezés: László Zoltán

Címlapfotó: Rác Z Tünde

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

A szerkesztőség címe:

1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 7-9.

Telefon: (70) 199-8648

e-mail-cím: honvedaltiszi@hmzrinyi.hu

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Geoinformációs

és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit

Korlátolt Felelősségű Társaság

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

MEGJELENT!

A Zrínyi Kiadó gondozásában

A kötet **25% kedvezménnyel** megvásárolható a kiadó **webáruházában** (shop.hmzrinyi.hu), valamint a **Könyv- és térképboltban**

1024 Budapest, Fillér u. 14.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig
9.00–16.30

AUGUSZTUS 20. A VÁROSLIGETBEN

Fotó: Szováthy Kinga

